

Oznámenie Komisie**Usmernenia Spoločenstva pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí**

(Text s významom pre EHP)

(2009/C 235/04)

1. ÚVOD

1. Širokopásmové pripojenie je kľúčovým prvkom rozvoja, prijatia a využívania informačných a komunikačných technológií (ďalej „IKT“) v hospodárstve i spoločnosti. Širokopásmové pripojenie má strategický význam z dôvodu jeho schopnosti urýchliť príspevok týchto technológií k rastu a inováciám vo všetkých odvetviach hospodárstva, ako aj k sociálnej a teritoriálnej súdržnosti. Komisia aktívne podporuje rozsiahlu dostupnosť širokopásmových služieb pre všetkých občanov Európskej únie, ako je ustanovené v lisabonskej stratégii a následných oznámeniach ⁽¹⁾.
2. Dňa 26. novembra 2008 Komisia prijala Plán hospodárskej obnovy Európy („plán obnovy“) ⁽²⁾, ako prostriedok na podporu ozdravenia Európy z následkov finančnej a hospodárskej krízy. Širokopásmová stratégia je dôležitou súčasťou plánu obnovy ⁽³⁾. Cieľom plánu obnovy je najmä podporiť investície EÚ do vymedzených strategických odvetví, ako je napríklad širokopásmové pripojenie, ktoré môžu v krátkodobom horizonte pomôcť podporiť hospodárstvo a z dlhodobejšieho hľadiska môžu vytvoriť nevyhnutné infraštruktúry pre udržateľný hospodársky rast.
3. Komisia sa rozhodla, že v rámci plánu obnovy a s cieľom dosiahnuť 100 % pokrytie vysokorychlostným internetom pre všetkých občanov do roku 2010 vloží 1,02 mld. EUR do Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). Časť tejto sumy sa použije na vytvorenie širokopásmovej infraštruktúry vo vidieckych oblastiach, aby sa tieto vidiecke oblasti mohli pripojiť on-line, vytvoriť pracovné miesta a podporiť ďalší rast podnikov ⁽⁴⁾. Okrem toho mnohé členské štáty už oznámili plány na podporu investícií nielen do vysokorychlostnej širokopásmovej infraštruktúry pre vidiecke oblasti a oblasti s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb, ale aj do urýchlenia zavádzania vysokorychlostných prístupových sietí novej generácie (next-generation access networks, ďalej len „siete NGA“) ⁽⁵⁾ na veľkých plochách svojich území, vrátane mestských oblastí alebo oblastí už vybavených základnou širokopásmovou infraštruktúrou.
4. Treba pripomenúť, že v dokumente „Akčný plán štátnej pomoci – Menšia a lepšie zacielená štátna pomoc: orientačný plán reformy štátnej pomoci na roky 2005 – 2009“ ⁽⁶⁾. Komisia uviedla, že opatrenia štátnej pomoci môžu byť za určitých podmienok efektívnymi nástrojmi na dosiahnutie cieľov spoločného záujmu. Konkrétne, že štátna pomoc môže napraviť zlyhania trhu, čím sa zlepší efektívne fungovanie trhov a zvýši sa konkurencieschopnosť. Okrem toho, ak trhy prinášajú efektívne výsledky, ale tieto výsledky sa považujú za neuspokojivé z hľadiska politiky súdržnosti, štátna pomoc sa môže použiť na dosiahnutie žiaducejších, vyrovnanějších výsledkov na trhu. Konkrétne, dobre ciele štátna intervencia v oblasti širokopásmového pripojenia môže prispieť k zmenšeniu „digitálnej priepasti“ ⁽⁷⁾, ktorá oddeľuje oblasti alebo regióny v rámci krajiny, kde sú v ponuke cenovo dostupné a konkurenčné širokopásmové služby, od oblastí, kde takéto služby nie sú.

⁽¹⁾ Pozri napríklad „i2010 – Európska informačná spoločnosť pre rast a zamestnanosť“, KOM(2005) 229 v konečnom znení, 1. júna 2005; „eEurope 2005: Informačná spoločnosť pre všetkých“, KOM(2002) 263 v konečnom znení, „Prekľutenie širokopásmových rozdielov“, KOM(2006) 129.

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskej rade, KOM(2008) 800.

⁽³⁾ Závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Bruseli 19. – 20. marca 2009.

⁽⁴⁾ Pozri nariadenie (ES) č. 473/2009 z 25.5.2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a nariadenie (ES) č. 1290/2005 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, (Ú. v. EÚ L 144, 9.6.2009, s. 3).

⁽⁵⁾ Na účely tohto dokumentu sú siete NGA prístupovými sieťami, ktoré pozostávajú úplne alebo čiastočne z optických prvkov a ktoré sú schopné poskytovať služby širokopásmového prístupu s lepšími vlastnosťami (ako je napríklad vyššia priepustnosť) v porovnaní so službami poskytovanými prostredníctvom existujúcich sietí s medenými káblami (pozri aj poznámku pod čiarou č. 60).

⁽⁶⁾ KOM(2005) 107 v konečnom znení.

⁽⁷⁾ V priebehu posledného desaťročia sa informačné a komunikačné technológie (IKT) stali dostupnými a cenovo prijateľnými aj pre širokú verejnosť. Pojem „digitálna priepasť“ sa najčastejšie používa na označenie priepasti medzi tými súkromnými osobami a spoločnosťami, ktoré majú prístup k informačným technológiám, a tými, ktoré prístup nemajú. Hoci je niekoľko dôvodov pre vznik tejto „digitálnej priepasti“, najdôležitejším je nedostatok vyhovujúcej širokopásmovej infraštruktúry. Pri pohľade na regionálnu dimenziu rozhodujúcim faktorom pre prístup a využívanie IKT je stupeň urbanizácie. Prenikanie internetu je preto omnoho nižšie v riedko obývaných oblastiach Európskej únie.

5. Zároveň sa musí zabezpečiť, aby štátna pomoc nevytláčala iniciatívu trhu v sektore širokopásmového pripojenia. Ak by sa štátna pomoc na širokopásmové pripojenie použila v oblastiach, kde by sa prevádzkovatelia na trhu za normálnych okolností rozhodli investovať alebo už investovali, mohlo by to mať vplyv na už vynaložené investície prevádzkovateľmi širokopásmových sietí za trhových podmienok a mohlo by to výrazne ovplyvniť stimuly prevádzkovateľov na trhu investovať v prvom rade do širokopásmových sietí. V takých prípadoch by sa štátna pomoc na širokopásmové pripojenie mohla stať kontraproduktívnou pre sledované ciele. Primárnym cieľom kontroly štátnej pomoci v oblasti širokopásmového pripojenia je zabezpečiť, aby opatrenia štátnej pomoci viedli k vyššej úrovni pokrytia a rozšírenia širokopásmového pripojenia alebo k urýchleniu pokrytia a rozšírenia v porovnaní so stavom bez pomoci, a zabezpečiť, aby pozitívne účinky pomoci prevažovali nad jej negatívnymi účinkami, pokiaľ ide o narušenie hospodárskej súťaže.
6. Treba pripomenúť, že regulačný rámec pre elektronickú komunikáciu sa tiež zaoberá otázkami týkajúcimi sa širokopásmového prístupu⁽⁸⁾. Veľkoobchodné trhy so službami širokopásmového pripojenia sú teda v súčasnosti predmetom *ex ante* regulácie vo všetkých členských štátoch. V tejto súvislosti už Komisia⁽⁹⁾ i vnútroštátne orgány⁽¹⁰⁾ podnikli celý rad iniciatív, ktoré sú zamerané na riešenie nových výziev, ktoré so sebou sieť NGA prinášajú z regulačného hľadiska, najmä pokiaľ ide o otázky prístupu.
7. Tieto usmernenia sú zhrnutím postupu Komisie pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci uvedených v Zmluve o ES na opatrenia, ktoré podporujú zavádzanie tradičných širokopásmových sietí (oddiel 2), a zaoberajú sa aj celým radom otázok týkajúcich sa posudzovania opatrení zameraných na povzbudenie a podporu rýchleho zavádzania sietí NGA (oddiel 3).
8. Komisia bude uplatňovať usmernenia uvedené v tomto oznámení pri posudzovaní štátnej pomoci na širokopásmové pripojenie, čím zvýši právnu istotu a transparentnosť pri prijímaní svojich rozhodnutí.

2. POLITIKA KOMISIE V OBLASTI ŠTÁTNEJ POMOCI TÝKAJÚCA SA PROJEKTOV ŠIROKOPÁSMOVÉHO PRIPOJENIA

2.1. Uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci

9. Komisia zaujala veľmi priaznivý postoj k opatreniam štátnej pomoci na zavádzanie širokopásmového pripojenia vo vidieckych oblastiach a oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, pričom je kritickejšia k opatreniam pomoci v oblastiach, kde už širokopásmová infraštruktúra existuje a kde funguje hospodárska súťaž. V prípadoch, keď intervencia štátu na podporu zavádzania širokopásmového pripojenia spĺňala podmienky štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1, jej zlučiteľnosť doteraz Komisia posudzovala podľa článku 87 ods. 3. Politika Komisie týkajúca sa štátnej pomoci vo vzťahu k štátnym opatreniam na podporu zavádzania širokopásmových sietí je zhrnutá v oddieloch 2.2. a 2.3.

2.2. Článok 87 ods. 1: Existencia pomoci

10. Podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho Spoločenstva akákoľvek „pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“. Z toho vyplýva, že ak má opatrenie spĺňať podmienky štátnej pomoci, musia byť splnené tieto kumulatívne podmienky:

- a) opatrenie musí mať určené financovanie zo štátnych zdrojov;
- b) opatrenie musí predstavovať ekonomickú výhodu pre podniky;

⁽⁸⁾ Pozri smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33), smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 21) a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7).

⁽⁹⁾ Pozri návrh odporúčania Komisie „o regulovanom prístupe k prístupovým sieťam novej generácie (NGA)“ na http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/doc/library/public_consult/nga/dr_recomm_nga.pdf

⁽¹⁰⁾ Pozri napríklad vyhlásenie skupiny európskych regulačných orgánov o rozvoji prístupových sietí NGA, ERG (08) 68 na http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg_08_68_statement_on_nga_development_081211.pdf; Ofcom, „Poskytovanie superrýchleho širokopásmového pripojenia v UK. Podpora investícií a hospodárskej súťaže“, vyhlásenie z 3. marca 2009. Pozri aj najnovšie právne predpisy prijaté 15. januára 2009 vo Francúzsku na podporu zavádzania sietí na báze optických vlákien. *Journal Officiel de la république française*, 16. janvier 2009.

- c) výhoda musí byť selektívna a narúšať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže;
- d) opatrenie musí mať vplyv na obchod v rámci Spoločenstva.
11. Podľa rozhodovacej praxe Komisie týkajúcej sa štátnej pomoci v oblasti širokopásmového pripojenia znamená podpora širokopásmových projektov z verejných prostriedkov často existenciu štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy ⁽¹¹⁾.
12. Po prvé, opatrenia obvykle súvisia so štátnymi prostriedkami (napr. keď štát podporuje širokopásmové projekty prostredníctvom dotácií, daňových úľav alebo za iných druhov podmienok preferenčného financovania) ⁽¹²⁾.
13. Po druhé, pokiaľ ide o podporu ekonomickej činnosti, štátne opatrenia na podporu projektov zavádzania širokopásmových sietí sa obvykle týkajú vykonávania ekonomickej činnosti (ako je vybudovanie a prevádzkovanie širokopásmovej infraštruktúry a umožnenie prístupu k tejto infraštruktúre, vrátane zariadení na prenos signálu a terestriálneho vybavenia, ako sú pevné, pozemné bezdrôtové alebo satelitné siete alebo ich kombinácie). Vo výnimočných prípadoch, keď sa takto financovaná sieť nepoužíva na komerčné účely (napr. sieť zabezpečuje širokopásmový prístup len k nekomerčným webovým stránkam, službám a informáciám) ⁽¹³⁾, takéto štátne opatrenie by neznamenal poskytnutie ekonomickej výhody podnikom, a preto by nepredstavovalo štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy.
14. Po tretie, pokiaľ ide o poskytnutie výhody, pomoc sa obvykle poskytuje priamo investorom ⁽¹⁴⁾ sietí, ktorí sa vo väčšine prípadov vyberajú prostredníctvom verejnej súťaže ⁽¹⁵⁾. Zatiaľ čo použitie postupu verejnej súťaže zabezpečí, že sa každá pomoc obmedzí na minimálnu sumu potrebnú na konkrétny projekt, finančná podpora môže umožniť úspešnému uchádzačovi vykonávať obchodnú činnosť za podmienok, ktoré by inak na trhu nemal. Medzi nepriamych príjemcov pomoci môžu patriť nezávislí prevádzkovatelia, ktorí získavajú veľkoobchodný prístup k takto vybudovanej infraštruktúre, a tiež podnikoví užívatelia, ktorí získajú širokopásmové pripojenie za podmienok, ktoré by nemali bez intervencie štátu ⁽¹⁶⁾.
15. Po štvrté, pokiaľ ide o kritérium selektivity, štátne opatrenia na podporu zavádzania širokopásmových sietí sú svojou povahou selektívne v tom, že sa zameriavajú na podniky, ktoré pôsobia len v určitých regiónoch alebo v určitých segmentoch celého trhu so službami elektronickej komunikácie. Navyše, pokiaľ ide o narušenie hospodárskej súťaže, intervencia štátu má tendenciu meniť existujúce podmienky na trhu tak, že celý rad firiem by sa rozhodol predplatiť si služby poskytované vybranými dodávateľmi namiesto existujúcich, prípadne drahších alternatívnych trhových riešení ⁽¹⁷⁾. Preto skutočnosť, že sa služba širokopásmového pripojenia stane vôbec dostupnou, alebo dostupnou za cenu nižšiu, za akú by inak bola dostupná bez zásahu, má vplyv, ktorý narúša hospodársku súťaž. Navyše, štátna podpora na širokopásmové pripojenie by mohla znížiť rentabilitu a vytlačiť investície aktérov na trhu, ktorí by inak boli ochotní investovať do cieľovej oblasti alebo jej časti.
16. Napokon, ak má intervencia štátu vplyv na poskytovateľov služieb z iných členských štátov, potom má vplyv aj na obchod, pretože trhy so službami elektronickej komunikácie (vrátane veľkoobchodných a maloobchodných trhov so službami širokopásmového pripojenia) sú otvorené hospodárskej súťaži medzi prevádzkovateľmi a poskytovateľmi služieb ⁽¹⁸⁾.

⁽¹¹⁾ Zoznam všetkých rozhodnutí Komisie prijatých podľa pravidiel štátnej pomoci v oblasti širokopásmového pripojenia pozri na http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf

⁽¹²⁾ Pozri tiež oddiel 2.2.2. o uplatňovaní zásady investora v trhovom hospodárstve.

⁽¹³⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 30.5.2007 vo veci NN 24/07 – Česká republika, *Pražská mestská bezdrôtová sieť*.

⁽¹⁴⁾ Pojem „investori“ znamená podniky alebo prevádzkovateľov elektronických komunikačných sietí, ktorí investujú do budovania a zavádzania širokopásmovej infraštruktúry.

⁽¹⁵⁾ Komisia len v jednom prípade schválila štátne opatrenie, ktoré nebolo spojené s vyhlásením verejnej súťaže ale v schéme daňovej úľavy na podporu zavádzania širokopásmového pripojenia v oblastiach Maďarska s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, pozri rozhodnutie N 398/05 – Maďarsko, *„Daňové úľavy na rozvoj širokopásmových služieb“*.

⁽¹⁶⁾ Pozri napr. rozhodnutie Komisie N 570/07 – Nemecko, *Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Bádenska-Württemberska*; rozhodnutie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového digitálneho pripojenia v regióne South Yorkshire*; rozhodnutie N 262/06 – Taliansko, *Širokopásmové pripojenie pre vidiecke oblasti Toskánska*; rozhodnutie N 201/06 – Grécko, *Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb* N 131/05 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového pripojenia FibreSpeed Wales*. Na bytových užívateľov, aj keď sú pri takýchto opatreniach tiež príjemcami pomoci, sa však pravidlá štátnej pomoci nevzťahujú, pretože nie sú ani podnikmi, ani hospodárskymi subjektmi v zmysle článku 87 ods. 1.

⁽¹⁷⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 266/08 – Nemecko, *Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Bavorska*.

⁽¹⁸⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 237/08 – Nemecko, *Podpora širokopásmového pripojenia v Dolnom Sasku*.

2.2.1. Neexistencia pomoci: uplatňovanie zásady investora v trhovom hospodárstve

17. Ak štát podporuje zavádzanie širokopásmového pripojenia prostredníctvom majetkovej účasti alebo kapitálovej injekcie do spoločnosti, ktorá má realizovať projekt, bude nutné posúdiť, či táto investícia zahŕňa štátnu pomoc. V článku 295 zmluvy sa uvádza, že „táto zmluva sa nedotýka úpravy vlastníckych vzťahov uplatňovanej v členských štátoch“. Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (ďalej len „Súdny dvor“) zo zásady rovnakého zaobchádzania vyplýva, že kapitál poskytnutý zo strany štátu podniku, priamo alebo nepriamo, za okolností, ktoré zodpovedajú bežným trhovým podmienkam, sa nemôže považovať za štátnu pomoc.
18. Pokiaľ majetková účasť alebo kapitálové injekcie verejného investora dostatočne neumožňujú dosiahnutie rentability, dokonca i z dlhodobého hľadiska, takáto investícia sa musí považovať za pomoc v zmysle článku 87 zmluvy a jej zlučiteľnosť so spoločným trhom sa musí posúdiť výlučne na základe kritérií ustanovených v uvedenom ustanovení⁽¹⁹⁾.
19. Komisia preskúmala uplatňovanie zásady súkromného investora v trhovom hospodárstve v oblasti širokopásmového pripojenia vo svojom amsterdamskom rozhodnutí⁽²⁰⁾. Ako sa zdôrazňuje v uvedenom rozhodnutí, súlad verejnej investície s trhovými podmienkami sa musí preukázať dôkladne a komplexne, buď prostredníctvom významnej účasti súkromných investorov alebo existenciou zdravého obchodného plánu preukazujúceho primeranú návratnosť investície. Keď sa na projekte podieľajú súkromní investori, platí podmienka *sine qua non*, že by mali na seba prevziať obchodné riziko súvisiace s investíciou za rovnakých podmienok ako verejný investor.

2.2.2. Neexistencia pomoci: Náhrada za služby vo verejnom záujme a kritériá rozsudku vo veci Altmark

20. V niektorých prípadoch sa členské štáty môžu domnievať, že zabezpečenie širokopásmovej siete by sa malo považovať za službu všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 86 ods. 2 zmluvy⁽²¹⁾.
21. Podľa judikatúry Súdneho dvora za predpokladu, že sú splnené štyri hlavné podmienky (bežne označované ako kritériá rozsudku vo veci *Altmark*), financovanie poskytovania služby všeobecného hospodárskeho záujmu zo štátnych prostriedkov nemusí patriť do pôsobnosti článku 87 ods. 1 zmluvy⁽²²⁾. Týmto štyrmi podmienkami sú: a) príjemca pomoci z mechanizmu financovania zo štátnych prostriedkov na poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“) musí byť formálne poverený poskytovaním a plnením SVHZ, ktorej povinnosti musia byť jasne vymedzené; b) parametre na výpočet náhrady sa musia stanoviť vopred objektívnym a transparentným spôsobom, aby sa predišlo poskytnutiu ekonomickej výhody, ktorá by mohla zvýhodňovať podnik, ktorému sa pomoc poskytuje, pred konkurenčnými podnikmi; c) náhrada nemôže presiahnuť sumu, ktorá je potrebná na krytie všetkých nákladov alebo časti nákladov vzniknutých pri poskytovaní SVHZ berúc do úvahy príslušné príjmy a primeraný zisk za plnenie týchto povinností a d) ak príjemca nie je vybraný na základe postupu verejného obstarávania, výška poskytnutej náhrady sa musí určiť na základe analýzy nákladov, ktoré by typickému, dobre fungujúcemu podniku vznikli pri plnení týchto povinností, berúc do úvahy príslušné príjmy a primeraný zisk.

⁽¹⁹⁾ Vec C-303/88, *Taliano/Komisia*, Zb. 1991, s. I-1433, body 20 – 22.

⁽²⁰⁾ Rozhodnutie Komisie z 11. decembra 2007 vo veci C 53/2006, *Citynet Amsterdam – investícia mesta Amsterdam do optickej prístupovej siete pre domácnosti* [FTTH – fibre-to-the home (optika do domu)], Ú. v. EÚ L 247, 16.9.2008, s. 27. Táto vec sa týkala vybudovania širokopásmovej siete „Fibre-to-the-Home“ (FTTH – optika do domu) pripájajúcej 37 000 domácností v Amsterdame, ktorá už slúžila niekoľkým konkurenčným širokopásmovým sieťam. Mesto Amsterdam sa rozhodlo investovať do pasívnej vrstvy siete spolu s dvoma súkromnými investormi a piatimi bytovými spoločnosťami. Pasívnu infraštruktúru vlastnil a spravoval osobitný subjekt, v ktorom mesto Amsterdam vlastnilo jednu tretinu akcií, dvaja ďalší investori („ING Real Estate“ a „Reggefiber“) vlastnili ďalšiu tretinu, zatiaľ čo bytové spoločnosti vlastnili zostávajúcu tretinu.

⁽²¹⁾ Podľa judikatúry podnikom, ktoré sú poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, musí byť táto úloha uložená právnym aktom verejného orgánu. V tejto súvislosti môže byť úloha poskytovať službu všeobecného hospodárskeho záujmu zverená prevádzkovateľovi vo forme udelenia koncesie na poskytovanie služby vo verejnom záujme; pozri spojené veci T-204/97 a T-270/97 *EPAC/Komisia*, Zb. 2000, s. II-2267, bod 126 a vec T-17/02 *Fred Olsen/Komisia*, Zb. 2005, s. II-2031, body 186, 188 – 189.

⁽²²⁾ Pozri vec C-280/00 *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Zb. 2003, s. I-7747 („rozsudok vo veci *Altmark*“).

22. V dvoch rozhodnutiach⁽²³⁾ týkajúcich sa opatrení prijatých regionálnymi orgánmi o udelení koncesie⁽²⁴⁾ na poskytovanie (dotovanej) služby vo verejnom záujme súkromným prevádzkovateľom na zavádzanie základných širokopásmových sietí v regiónoch s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, Komisia dospela k záveru, že notifikované schémy podpory boli v súlade so štyrmi kritériami stanovenými vo veci *Altmark* a preto nepatria do pôsobnosti článku 87 ods. 1 zmluvy⁽²⁵⁾. Konkrétne, v oboch prípadoch bol úspešný uchádzač vybraný na základe najnižšej sumy požadovanej pomoci a výška poskytnutej náhrady sa stanovila na základe vopred určených a transparentných kritérií. Komisia navyše nenašla žiadne dôkazy, ani riziko poskytnutia nadmernej náhrady.
23. Naopak, Komisia rozhodla, že pojem SVHZ a následné spoliehanie sa na judikatúru vo veci *Altmark* nemožno akceptovať, ak poskytovateľ nemal jasný mandát alebo nebol povinný zabezpečiť širokopásmový prístup a pripojenie všetkých občanov a podnikov v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb, ale orientoval sa viac na pripájanie podnikov⁽²⁶⁾.
24. Navyše podľa judikatúry majú členské štáty rozsiahlu diskrečnú právomoc vymedziť, čo považujú za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, vymedzenie takýchto služieb alebo úloh členským štátom môže Komisia spochybniť v prípade zjavnej chyby⁽²⁷⁾. Inými slovami, hoci určenie povahy a rozsahu úlohy SVHZ je v kompetencii a diskrečnej právomoci členských štátov, táto kompetencia nie je bez obmedzenia a nemožno ju ani vykonávať svojvoľne⁽²⁸⁾. Aby sa činnosť mohla označiť za SVHZ, musí predovšetkým vykazovať špecifické črty v porovnaní s bežnými ekonomickými činnosťami⁽²⁹⁾. V tejto súvislosti bude Komisia toho názoru, že v oblastiach, kde súkromní investori už investovali do infraštruktúry širokopásmovej siete (alebo sú v procese ďalšieho rozširovania infraštruktúry svojich sietí) a už poskytujú konkurenčné služby širokopásmového pripojenia s primeraným pokrytím službami širokopásmového pripojenia, vytvorenie paralelnej konkurenčnej širokopásmovej infraštruktúry financovanej z verejných prostriedkov sa nemôže považovať za SVHZ v zmysle článku 86 zmluvy⁽³⁰⁾.

⁽²³⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 381/04 – Francúzsko, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques* a rozhodnutie Komisie N 382/04 – Francúzsko, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*.

⁽²⁴⁾ Hoci sa v týchto usmerneniach odkazuje na „koncesie“ na služby vo verejnom záujme, forma zmluvného nástroja zvoleného na zadanie úlohy vykonať službu vo verejnom záujme alebo SVHZ sa môže v jednotlivých členských štátoch odlišovať. Nástroj by však mal vymedzovať aspoň presnú povahu, rozsah a trvanie uloženej povinnosti poskytovať služby vo verejnom záujme, totožnosť dotknutého podniku a náklady, ktoré dotknutý podnik znáša.

⁽²⁵⁾ Konkrétne, vzhľadom na to, že členské štáty majú rozsiahlu diskrečnú právomoc pri vymedzovaní rozsahu SVHZ, Komisia v oboch uvedených rozhodnutiach uznala, že pokiaľ poskytovanie všadeprítomnej širokopásmovej infraštruktúry bude otvorené pre všetkých ostatných poskytovateľov prístupu do siete a napravi zlyhanie trhu a zabezpečí pripojenie pre všetkých používateľov v príslušných regiónoch, príslušný členský štát sa nedopustil evidentnej chyby, keď sa domnieval, že poskytovanie takej služby patrí pod pojem služby všeobecného hospodárskeho záujmu.

⁽²⁶⁾ Pozri rozhodnutie Komisie N 284/05 – Írsko, *Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MANs“), etapy II a III*, body 23, 37 – 40. V tomto prípade Komisia usúdila, že podpora poskytnutá na zavedenie a prevádzku sietí v metropolitnej oblasti (MAN) v niekoľkých mestách v Írsku nepredstavovala náhradu za SVHZ z toho dôvodu, že notifikované opatrenie pripomínalo viac „verejno-súkromné partnerstvo“ ako poverenie vykonávať SVHZ a jej vykonávanie. Pozri tiež rozhodnutie Komisie N 890/06 – Francúzsko, „Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit“. V tomto prípade Komisia poukázala na skutočnosť, že sa notifikované opatrenie týkalo podpory na poskytovanie širokopásmového pripojenia len pre priemyselné parky a organizácie verejného sektora v časti Toulouse, s vylúčením domácností. Projekt sa navyše týkal len časti regiónu. Komisia preto dospela k záveru, že nešlo o SVHZ z toho dôvodu, že notifikované opatrenie nemalo za cieľ slúžiť záujmom občanov, ale záujmom podnikateľského sektora.

⁽²⁷⁾ Pozri vec T-289/03, *Bupa a ostatní/Komisia*, Zb. 2008, s. II-000, bod 165, a vec T-106/95, *FFSA a ostatní/Komisia*, Zb. 1997, s. II-229, bod 99. Pozri tiež bod 14 oznámenia Komisie o službách všeobecného záujmu v Európe (Ú. v. ES C 17, 19.1.2001, s. 4).

⁽²⁸⁾ Pozri vec T-442/03, *SIC/Komisia*, Zb. 2008, s. II-000, bod 195, vec T-289/03, op. cit., bod 166 a vec T17/02, op. cit., bod 216. Podľa bodu 22 oznámenia Komisie o službách verejného záujmu v Európe „sloboda členských štátov vymedzovať (služby všeobecného hospodárskeho záujmu) znamená, že členské štáty sú v prvom rade zodpovedné za vymedzenie, čo považujú za (takúto) službu... na základe konkrétnych vlastností činností. Toto vymedzenie môže podliehať len kontrole či neobsahuje zjavnú chybu“.

⁽²⁹⁾ To znamená, že cieľ všeobecného záujmu, ktorý sledujú verejné orgány, nemožno jednoducho obmedziť na vykonávanie určitých ekonomických aktivít alebo ho obmedziť na určité ekonomické oblasti, ako sa uvádza v článku 87 ods. 3 písm. c). Pozri rozhodnutie N 381/04 – Francúzsko, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques* a rozhodnutie Komisie N 382/04 – Francúzsko, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*.

⁽³⁰⁾ V tejto súvislosti by mali mať siete, ktoré sa zohľadňujú pri posudzovaní potreby SVHZ vždy porovnateľnú architektúru, teda mali by to byť buď širokopásmové siete alebo siete NGA.

budúcnosti⁽³¹⁾ schopní poskytnúť primerané širokopásmové pokrytie všetkým občanom alebo používateľom, takže značná časť populácie zostane nepripojená, náhrada za služby vo verejnom záujme môže byť poskytnutá podniku, ktorému bola zverená SVHZ, ak sú splnené podmienky stanovené v bodoch (25) až (29). Predbežne by bolo potrebné zdôrazniť, že úvahy obsiahnuté v týchto bodoch vychádzajú zo špecifík širokopásmového sektora a odrážajú skúsenosti, ktoré Komisia doposiaľ v tejto oblasti získala. Preto podmienky stanovené v týchto bodoch, hoci nie sú uvedené všetky, sú príznačné pre prístup Komisie pri individuálnom posudzovaní jednotlivých prípadov, či dotknuté činnosti možno definovať ako SVHZ a či financovanie z verejných zdrojov, ktoré bolo v tejto súvislosti poskytnuté, je v súlade s pravidlami štátnej pomoci uvedenými v zmluve.

25. Pokiaľ ide o definíciu rozsahu úlohy SVHZ na účely zabezpečenia rozsiahleho zavádzania širokopásmovej infraštruktúry, členské štáty musia opísať dôvody, pre ktoré sa domnievajú, že predmetná služba by na základe jej špecifickej povahy mala byť označená za SVHZ a mala by byť odlišená od ostatných ekonomických činností⁽³²⁾. Mali by ďalej zabezpečiť, aby úloha SVHZ spĺňala určité minimálne požiadavky spoločné pre každú úlohu SVHZ, a preukázať, že tieto kritériá sú v danom prípade skutočne splnené.
26. Tieto kritériá zahŕňajú minimálne a) existenciu právneho aktu verejného orgánu, ktorým dotknutých prevádzkovateľov poveruje vykonaním úlohy SVHZ a b) univerzálna a záväzná povaha tejto úlohy⁽³³⁾. Preto by pri posudzovaní, či definícia SVHZ v prípade zavádzania širokopásmových sietí nespôsobuje zjavné zlé posúdenie, mali členské štáty zabezpečiť, aby zavádzaná širokopásmová infraštruktúra poskytovala univerzálne pripojenie pre všetkých používateľov v danej oblasti, pre domácnosti aj pre podniky. Okrem toho záväzná povaha úlohy SVHZ naznačuje, že poskytovateľ zavádzanej siete nebude môcť svojvoľne a/alebo diskriminujúco odmietnuť poskytnúť prístup k infraštruktúre (pretože napríklad poskytovanie služieb prístupu nie je v danej oblasti komerčne výhodné).
27. Vychádzajúc z úrovne hospodárskej súťaže, ktorá bola dosiahnutá od liberalizácie sektora elektronických komunikácií v Spoločenstve, a najmä úrovne hospodárskej súťaže, ktorá je v súčasnosti na maloobchodnom trhu širokopásmového pripojenia, by mala byť sieť financovaná z verejných zdrojov a vybudovaná v zmysle SVHZ prístupná pre všetkých zainteresovaných prevádzkovateľov. Uznanie služby na zavedenie širokopásmového pripojenia za úlohu SVHZ by sa malo opierať o poskytovanie pasívnej, neutrálnej⁽³⁴⁾ a otvorenej prístupovej infraštruktúry. Takáto sieť by mala záujemcom o prístup poskytovať všetky možné formy prístupu k sieti, umožňovať účinnú hospodársku súťaž na maloobchodnej úrovni a zabezpečiť poskytovanie konkurenčných a cenovo dostupných služieb pre koncových používateľov⁽³⁵⁾. Úloha SVHZ by preto mala zahŕňať len zavádzanie širokopásmovej siete poskytujúcej univerzálne pripojenie a poskytovanie súvisiacich veľkoobchodných služieb prístupu bez

⁽³¹⁾ Výraz „blízka budúcnosť“ treba chápať ako obdobie troch rokov. V tejto súvislosti by mali mať investičné plány súkromných investorov takú podobu, aby zaručovali, že sa v období troch rokov dosiahne značný pokrok aspoň v pokrytí, pričom dokončenie plánovanej investície bude naplánované v primeranom časovom rámci po pokrytí (v závislosti od špecifík každej oblasti a každého projektu).

⁽³²⁾ Ak takéto dôvody nie sú uvedené, nemôže Komisia ani okrajovo miera na základe prvej podmienky z rozsudku vo veci *Altmark* a článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES preskúmať, či sa členský štát nedopustil zjavného pochybenia v súvislosti s jeho diskrečnou právomocami, vec T-289/03, *Bupa a ostatní/Komisia*, Zb. 2008, s. II-000, bod 172.

⁽³³⁾ Z judikatúry súvisiacej s článkom 86 ods. 2 Zmluvy o ES vyplýva, že členský štát musí uviesť dôvody, pre ktoré sa domnieva, že predmetná služba by na základe svojej špecifickej povahy mala byť označená za SVHZ a mala by byť odlišená od ostatných ekonomických činností. Ak takéto dôvody nie sú uvedené, nemôže Komisia ani okrajovo miera na základe prvej podmienky z rozsudku vo veci *Altmark* a článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES preskúmať, či sa členský štát nedopustil zjavného pochybenia v súvislosti s jeho diskrečnou právomocami, vec T-289/03, *Bupa a ostatní/Komisia*, Zb. 2008, s. II-000, bod 172.

⁽³⁴⁾ Sieť by mala byť technologicky neutrálna, a teda umožniť záujemcom o prístup využitie ktorejkoľvek disponibilnej technológie na poskytovanie služieb koncovým používateľom. Hoci takáto požiadavka môže mať v súvislosti so zavádzaním infraštruktúry siete ADSL obmedzené uplatnenie, nemusí to platiť v prípade siete s PGN na báze optických vlákien, kde prevádzkovatelia môžu využívať rôzne vláknové technológie na poskytovanie služieb koncovým používateľom (t. j. point-to-point alebo G-PON).

⁽³⁵⁾ Napríklad sieť ADSL by mala poskytovať tok bitov a neviazaný prístup k účastníckemu vedeniu, zatiaľ čo sieť NGA na báze optických vlákien by mala poskytovať minimálne prístup k neaktivovaným vláknam, tok bitov, a ak sa zavádza sieť FTTC, neviazaný prístup k účastníckemu vedeniu, tzv. sub loop.

maloobchodných komunikačných služieb⁽³⁶⁾. Ak je poskytovateľ SVHZ zároveň vertikálne integrovaným prevádzkovateľom širokopásmového pripojenia, mali by sa poskytnúť primerané záruky, aby nevznikol konflikt záujmov, nedošlo k nežiaducej diskriminácii a nevznikli žiadne iné skryté nepriame výhody⁽³⁷⁾.

28. Keďže trh pre elektronické komunikácie je úplne liberalizovaný, znamená to, že SHVZ v súvislosti so zavádzaním širokopásmového pripojenia nemôže byť založená na udelení výhradného alebo osobitného práva poskytovateľovi SHVZ v zmysle článku 86 ods. 1 Zmluvy o ES.
29. Aby si poskytovateľ SHVZ splnil svoju úlohu vytvorenia univerzálneho pokrytia, môže byť nutné, aby tento poskytovateľ SHVZ vytvoril sieťovú infraštruktúru nielen v oblastiach, ktoré neprinášajú zisk, ale aj v rentabilných oblastiach, teda v oblastiach, v ktorých iní prevádzkovatelia už možno vytvorili svoje vlastné sieťové infraštruktúry alebo môžu mať v úmysle ich tam založiť v blízkej budúcnosti. V tomto prípade by však vzhľadom na špecifiká širokopásmového sektora mala poskytovaná náhrada pokrývať len náklady na vybudovanie infraštruktúry v nerentabilných oblastiach⁽³⁸⁾. Tam, kde SVHZ na vytvorenie širokopásmovej siete nie je založená na zavádzaní infraštruktúry vo verejnom vlastníctve, je potrebné prijať primerané mechanizmy kontroly a vracania poskytnutých prostriedkov, aby sa predišlo tomu, že poskytovateľ SHVZ získa nedovolenú výhodu tým, že si sieť financovanú z verejných zdrojov ponechá po skončení koncesie na SHVZ vo svojom vlastníctve. Náhrada za poskytovanie SHVZ by sa zásadne mala poskytovať na základe otvorenej, transparentnej a nediskriminačnej verejnej súťaže, v rámci ktorej sa od všetkých poskytovateľov požaduje, aby transparentne určili rentabilné a nerentabilné oblasti, odhadli očakávané príjmy a uviedli zodpovedajúcu sumu náhrady, ktorú považujú za nevyhnutnú pri vylúčení rizika poskytnutia nadmernej náhrady. Verejná súťaž zorganizovaná za takýchto podmienok by mala zaručovať, že štvrtá podmienka z rozsudku vo veci *Altmark* je splnená [pozri bod (21)].
30. V prípade, že štyri kritériá stanovené v rozsudku *Altmark* nebudú sú splnené, a ak všeobecné kritériá uplatniteľnosti článku 87 ods. 1 zmluvy budú splnené, náhrada za služby vo verejnom záujme za zavedenie širokopásmovej infraštruktúry bude predstavovať štátnu pomoc a bude podliehať ustanoveniam článkov 73, 86, 87 a 88 zmluvy. V tomto prípade štátna pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme poskytnutá niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu [pozri predchádzajúce body ((25) – (29))] by sa mohli považovať za zlučiteľné so spoločným trhom a oslobodené od notifikačnej povinnosti uvedenej v článku 88 ods. 3 zmluvy, ak sú splnené požiadavky ustanovené v rozhodnutí Komisie z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku 86 ods. 2 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme poskytovanú niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu⁽³⁹⁾.

2.3. Posúdenie zlučiteľnosti podľa článku 87 ods. 3.

31. V prípadoch, keď Komisia zistila, že notifikované oznámenie predstavuje pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 zmluvy, posúdenie zlučiteľnosti sa doteraz uskutočňovalo priamo na základe článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁶⁾ Toto obmedzenie je opodstatnené skutočnosťou, že po zavedení širokopásmovej siete poskytujúcej univerzálne pripojenie sú trhové sily poskytujúce komunikačné služby spravidla postačujúce pre všetkých používateľov za konkurencieschopnú cenu.

⁽³⁷⁾ Takéto záruky môžu zahŕňať najmä povinnosť oddeleného účtovníctva a môžu zahŕňať aj vytvorenie subjektu, ktorý je od vertikálne integrovaného poskytovateľa štruktúrne a právne oddelený. Takýto subjekt by mal mať výhradnú zodpovednosť za plnenie úlohy SHVZ, ktorá mu bola zverená.

⁽³⁸⁾ Každý členský štát si musí na základe povahy každého prípadu vypracovať najvhodnejšiu metodiku, aby zabezpečil, že náhrada bude pokrývať len náklady na vykonávanie SVHZ v nerentabilných oblastiach. Poskytovanie náhrady by napríklad mohlo byť založené na porovnaní príjmov pochádzajúcich z komerčného využitia infraštruktúry v rentabilných oblastiach a príjmov pochádzajúcich z komerčného využitia v nerentabilných oblastiach. Mimoriadne zisky, čiže zisky nad rámec priemernej návratnosti kapitálu v danom sektore pri zavádzaní danej širokopásmovej infraštruktúry, by mohli byť pridelené na financovanie SVHZ v nerentabilných oblastiach a zvyšok by sa pokryl poskytnutou finančnou náhradou.

⁽³⁹⁾ Ú. v. EÚ L 312, 29.11.2005, s. 67. Pozri tiež „Rámec spoločenstva pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme“, Ú. v. EÚ C 297, 29.11.2005, s. 4.

⁽⁴⁰⁾ Treba pripomenúť, že podľa článku 87 ods. 3 písm. a) zmluvy „pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo s mimoriadne vysokou nezamestnanosťou“ možno takisto považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom.

32. Oblasti, na ktoré sa vzťahuje projekt štátnej pomoci širokopásmového pripojenia, sú tiež podporovateľnými usernameami v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) a c) a usmernení pre regionálnu pomoc ⁽⁴¹⁾. V tomto prípade sa pomoc na širokopásmové pripojenie môže kvalifikovať aj ako pomoc na počiatočnú investíciu v zmysle usmernení pre regionálnu pomoc. V mnohých prípadoch, ktoré doteraz Komisia preskúmala, však boli aj ďalšie usernamey, na ktoré boli notifikované opatrenia zamerané, ktoré neboli „podporované“, v dôsledku čoho Komisia nemohla vykonať posúdenie podľa usmernení pre regionálnu pomoc ⁽⁴²⁾.
33. Pokiaľ opatrenie patrí do pôsobnosti usmernení pre regionálnu pomoc (ďalej „usmernenia pre RP“) a ak sa predpokladá poskytnutie individuálnej ad hoc pomoci jednému podniku alebo sa pomoc obmedzuje na jednu oblasť činnosti, členský štát je zodpovedný za preukázanie splnenia podmienok usmernení pre RP. To znamená najmä, že daný projekt musí prispievať k jednotnej stratégii regionálneho rozvoja a že vzhľadom na povahu a veľkosť projektu nebude mať za následok neprijateľné narušenie hospodárskej súťaže.
- 2.3.1. *Test vyváženosti a jeho uplatňovanie na pomoc na zavádzanie širokopásmových sietí*
34. Komisia pri posudzovaní, či opatrenie pomoci možno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom, porovnáva pozitívny vplyv opatrenia pomoci na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu s možnými negatívnymi vedľajšími vplyvmi, ako je narušenie obchodu a hospodárskej súťaže.
35. Pri uplatňovaní tohto testu vyváženosti Komisia posúdi tieto otázky:
- a) Je opatrenie pomoci zamerané na dobre vymedzený cieľ spoločného záujmu, t. j. rieši navrhnutú pomoc zlyhanie trhu alebo iný cieľ ⁽⁴³⁾?
- b) Je pomoc dobre navrhnutá na to, aby splnila cieľ spoločného záujmu? Konkrétne:
- i) Je štátna pomoc vhodným politickým nástrojom, t. j. existujú iné, lepšie nástroje?
- ii) Má stimulačný účinok, t. j. zmení pomoc správanie podnikov?
- iii) Je opatrenie pomoci primerané, t. j. mohla by sa rovnaká zmena v správaní dosiahnuť aj pri nižšej pomoci?
- c) Sú narušenia hospodárskej súťaže a vplyv na obchod obmedzené natoľko, že celková bilancia je pozitívna?
36. Jednotlivé kroky testu vyváženosti v oblasti širokopásmových sietí sú podrobnejšie uvedené v oddieloch 2.3.2. a 2.3.3.
- 2.3.2. *Cieľ opatrenia*
37. Ako už bolo uvedené v úvode, všeobecne rozšírený a cenovo dostupný prístup k širokopásmovým sieťam má obrovský význam z dôvodu jeho schopnosti urýchliť príspevok týchto technológií k rastu a inováciám vo všetkých odvetviach hospodárstva, ako aj k sociálnej a teritoriálnej súdržnosti.
38. Ekonomická stránka poskytovania služieb širokopásmového pripojenia je taká, že trh ich nebude vždy považovať za rentabilné, aby do nich investoval. Z dôvodu ekonomickej stránky týkajúcej sa hustoty je vo všeobecnosti rentabilnejšie zavádzať širokopásmové siete do oblastí, kde je dopyt vyšší a koncentrovanejší, t. j. do hustejšie obývaných oblastí. Z dôvodu vysokých fixných nákladov investície sa jednotkové náklady výrazne zvyšujú s poklesom hustoty obyvateľstva. V dôsledku toho majú širokopásmové siete tendencie rentabilne pokryť len časť obyvateľstva. Podobne môže byť v určitých usernamech rentabilné, aby sieť vybudoval len jeden poskytovateľ, a nie dvaja alebo viacerí.

⁽⁴¹⁾ Usmernenia pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013, Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006, s. 13 – 45.

⁽⁴²⁾ Navyše, hoci sa poskytnutá pomoc v niektorých prípadoch obmedzovala len na „podporované usernamey“ a mohla sa kvalifikovať aj ako pomoc na počiatočné investície v zmysle uvedených usmernení, intenzita pomoci mohla často presahovať strop povolený pre regionálnu pomoc v takýchto usernamech.

⁽⁴³⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 508/08 – Spojené kráľovstvo, *Poskytovanie služby diaľkového širokopásmového pripojenia v Severnom Írsku*, rozhodnutie N 201/06 – Grécko, *Rozvoj širokopásmového pripojenia v usernamech s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb* a rozhodnutie N 118/06 – Lotyšsko, *Rozvoj širokopásmových komunikačných sietí vo vidieckych usernamech*.

39. Keď trh neposkytuje dostatočné širokopásmové pokrytie alebo keď podmienky prístupu nie sú primerané, štátna pomoc môže zohrať užitočnú úlohu. Konkrétne, štátna pomoc sektoru širokopásmového pripojenia môže napraviť zlyhanie trhu, t. j. v situáciách, keď individuálni investori na trhu neinvestujú, dokonca aj keď by to bolo efektívne zo širšej ekonomickej perspektívy, napr. z dôvodu pozitívnych vedľajších účinkov. Na štátnu pomoc na širokopásmové siete sa prípadne možno pozerať aj ako na nástroj na dosiahnutie cieľov rovnosti, t. j. ako na spôsob na zlepšenie prístupu k základným prostriedkom komunikácie a účasti na živote spoločnosti, ako aj prostriedok slobodného vyjadrovania všetkých aktérov spoločnosti, a tým na zlepšenie sociálnej a teritoriálnej súdržnosti.
40. Od začiatku je užitočné zásadne rozlišovať medzi druhmi oblastí, ktoré môžu byť cieľom pomoci, v závislosti od úrovne širokopásmového pripojenia, ktoré je už k dispozícii. Komisia dôsledne rozlišovala medzi oblasťami, kde neexistuje žiadna širokopásmová infraštruktúra alebo je nepravdepodobné, že by v blízkom čase vznikla (biele oblasti), oblasťami, kde je len jeden prevádzkovateľ širokopásmovej siete (šedé oblasti) a oblasťami, kde sú v súčasnosti aspoň dvaja alebo viacerí prevádzkovatelia širokopásmových sietí (čierne oblasti) ⁽⁴⁴⁾.

2.3.2.1. „Biele oblasti“: podpora teritoriálnej súdržnosti a cieľov hospodárskeho rozvoja

41. V rámci svojej politiky Komisia vždy považovala podporu na zavádzanie širokopásmových sietí vo vidieckych oblastiach a v bielych oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb za podporu v súlade s existujúcimi politikami Spoločenstva, pretože podporuje teritoriálnu sociálnu a hospodársku súdržnosť a rieši zlyhanie trhu. Takmer vo všetkých svojich rozhodnutiach v tejto oblasti Komisia zdôraznila, že širokopásmové siete majú tendenciu rentabilne pokryť len časť obyvateľstva, takže na dosiahnutie celkového pokrytia je potrebná štátna pomoc.
42. Komisia akceptuje, že poskytovaním finančnej podpory na poskytovanie širokopásmových služieb v oblastiach, kde širokopásmové pripojenie nie je zatiaľ k dispozícii a kde neexistujú žiadne plány súkromných investorov na vybudovanie takejto infraštruktúry v blízkej budúcnosti, členské štáty sledujú skutočné ciele súdržnosti a hospodárskeho rozvoja, a preto je ich intervencia pravdepodobne v súlade so spoločným záujmom ⁽⁴⁵⁾. Výraz „blízka budúcnosť“ treba chápať ako obdobie troch rokov. V tejto súvislosti by mali mať investičné plány súkromných investorov takú podobu, aby zaručovali, že sa v období troch rokov dosiahne značný pokrok aspoň v pokrytí, pričom dokončenie plánovanej investície bude naplánované v primeranom časovom rámci po pokrytí (v závislosti od špecifik každého projektu a každej oblasti). Verejné orgány môžu požadovať predloženie podnikateľského plánu spolu s podrobným časovým plánom, ako aj dôkaz dostatočného financovania alebo iný typ dôkazu, ktorý by preukazoval dôveryhodnosť a realnosť investície plánovanej súkromnými prevádzkovateľmi siete.

2.3.2.2. „Čierne oblasti“: nie je potrebná žiadna štátna intervencia

43. Keď sú v určitej geografickej zóne prítomní aspoň dvaja poskytovatelia služieb širokopásmovej siete a širokopásmové služby sa poskytujú za konkurenčných podmienok (hospodárska súťaž medzi podnikmi), neexistuje žiadne zlyhanie trhu. Preto jestvuje len veľmi malý priestor na to, aby intervencia zo strany štátu priniesla ďalšie výhody. Naopak, štátna podpora na financovanie vybudovania ďalšej širokopásmovej siete bude mať v zásade za následok neprijateľné narušenie hospodárskej súťaže a vytlačenie súkromných investorov. Preto pri neexistencii jasne preukázateľného zlyhania trhu Komisia posúdi opatrenia na financovanie zavedenia ďalšej širokopásmovej infraštruktúry v „čiernej zóne“ negatívne ⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁴⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 201/06 – Grécko, „Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou príslušných služieb“.

⁽⁴⁵⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 118/06 – Lotyšsko, „Rozvoj širokopásmových komunikačných sietí vo vidieckych oblastiach“.

⁽⁴⁶⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 19. júla 2006 o opatrení č. C 35/05 (ex N 59/05), ktoré Holandsko plánuje vykonať v súvislosti so širokopásmovou infraštruktúrou v Appingedame, Ú. v. EÚ L 86, 27.3.2007, s. 1. Tento prípad sa týka zavedenia pasívnej siete (t. j. káblovodov a optických vlákien), ktorú by vlastnilo mesto, zatiaľ čo aktívna vrstva (t. j. správa a prevádzka siete) by sa prostredníctvom verejnej súťaže zadala veľkoobchodnému prevádzkovateľovi zo súkromného sektora, ktorý by ponúkal služby veľkoobchodného prístupu iným poskytovateľom služieb. Komisia vo svojom rozhodnutí poznamenala, že holandský trh širokopásmového pripojenia je rýchlo sa rozvíjajúci trh, na ktorom poskytovatelia služieb elektronickej komunikácie, vrátane prevádzkovateľov káblových rozvodov a poskytovateľov internetových služieb, boli v procese zavádzania vysokorychlostných širokopásmových služieb bez akejkoľvek štátnej podpory. Situácia v Appingedame sa nelíšila od situácie na trhu so širokopásmovým pripojením vo zvyšnej časti Holandska. Tak prevádzkovatelia povinných pevných sietí, ako aj prevádzkovatelia káblových sietí v Appingedame už ponúkajú služby „triple play“ (telefonovanie, širokopásmové pripojenie a digitálne/analógové televízne vysielanie) a obaja prevádzkovatelia majú technické možnosti na ďalšie zvýšenie kapacity širokopásmového pripojenia svojich sietí.

2.3.2.3. „Šedé oblasti“: potreba podrobnejšieho posúdenia

44. Existencia prevádzkovateľa siete v danej oblasti nevyhnutne neznamená, že neexistuje žiadne zlyhanie trhu alebo problém so súdržnosťou. Monopolné postavenie môže ovplyvniť kvalitu služby alebo cenu, za ktorú sa služby občanom ponúkajú. Na druhej strane, v oblastiach, kde je prítomný len jeden prevádzkovateľ širokopásmovej siete, dotácie na vybudovanie alternatívnej siete môžu podľa definície narušiť dynamiku trhu. Štátna podpora na zavádzanie širokopásmových sietí v šedých oblastiach si preto vyžaduje podrobnejšiu analýzu a dôkladné posúdenie zlučiteľnosti.
45. Hoci v zóne, na ktorú je zameraná štátna intervencia, sa prevádzkovateľ siete môže nachádzať, určitým kategóriám používateľov stále nemusia byť poskytované dostatočné služby v tom zmysle, že nie sú k dispozícii niektoré širokopásmové služby požadované používateľmi alebo, pri absencii regulovaných taríf pre veľkoobchodný prístup, nie sú maloobchodné ceny v porovnaní s rovnakými službami ponúkanými v ostatných konkurenčnejších oblastiach alebo regiónoch krajiny prijateľné⁽⁴⁷⁾. Ak sú okrem toho len malé vyhliadky, že by tretie strany vybudovali alternatívnu infraštruktúru, financovanie alternatívnej infraštruktúry by mohlo byť vhodným opatrením. To by napravilo neexistenciu hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o infraštruktúru, a tým by sa zmenšili problémy vyplývajúce z *de facto* monopolného postavenia existujúceho prevádzkovateľa⁽⁴⁸⁾. Poskytnutie pomoci za týchto okolností však podlieha celému radu podmienok, ktoré musí príslušný členský štát splniť.
46. Komisia preto môže za určitých podmienok vyhlásiť za zlučiteľné tie opatrenia štátnej pomoci, ktoré sa zameriavajú na oblasti, kde je poskytovanie širokopásmovej infraštruktúry stále *de facto* monopolné, pod podmienkou, že i) sa neponúkajú žiadne cenovo dostupné alebo primerané služby, ktoré by spĺňali potreby občanov alebo podnikových užívateľov, a že ii) na účely dosiahnutia rovnakých cieľov nie sú k dispozícii opatrenia, ktoré by menej narušali hospodársku súťaž (vrátane *ex ante* regulácie). Na účely preukázania uvedenej skutočnosti Komisia posúdi najmä či:
- celkové podmienky na trhu sú primerané, okrem iného preskúmaním úrovne súčasných cien za širokopásmové služby, typu služieb ponúkaných konečným užívateľom (domácnostiam i podnikom) a podmienok s nimi súvisiacich;
 - pri absencii *ex ante* regulácie zo strany vnútroštátneho regulačného orgánu sa tretím stranám ponúka efektívny prístup do siete alebo či podmienky prístupu vedú k účinnej hospodárskej súťaži;
 - celkové prekážky vstupu neznemožňujú prípadný vstup prevádzkovateľov elektronických komunikácií a
 - prípadné prijaté opatrenia alebo nápravné opatrenia uložené existujúcemu poskytovateľovi siete príslušným vnútroštátnym regulačným orgánom alebo orgánom na ochranu hospodárskej súťaže dokázali odstrániť tieto problémy.

2.3.3. Návrh opatrenia a potreba obmedziť narušenie hospodárskej súťaže

47. Keď sa pokrytie širokopásmovými službami nepovažuje za dostatočné, intervencia štátu môže byť nevyhnutná. Prvou otázkou je, či je štátna pomoc vhodným politickým nástrojom na riešenie problému alebo či existujú iné, lepšie nástroje.

⁽⁴⁷⁾ Ako bolo uvedené v bode (6), je potrebné pripomenúť, že širokopásmový prístup je v súčasnosti regulovaný *ex ante* vo všetkých štátoch EÚ.

⁽⁴⁸⁾ Komisia vo svojom rozhodnutí N 131/05 – Spojené kráľovstvo, „Projekt širokopásmového pripojenia FibreSpeed Wales“, musela posúdiť, či by finančná podpora poskytnutá waleskými orgánmi na vybudovanie otvorenej neutrálnej siete na báze optických vlákien spájajúca 14 priemyselných parkov mohla byť vyhlásená za zlučiteľnú, dokonca aj v prípade, keď v cieľných lokalitách už poskytoval služby existujúci prevádzkovateľ, ktorý poskytoval cenovo regulovaný prenájom okruhov. Komisia zistila, že prenajaté okruhy ponúkané existujúcim prevádzkovateľom boli veľmi drahé, pre MSP takmer cenovo nedostupné. Cieľové priemyselné parky nemohli dokonca využívať symetrické služby ADSL nad 2 Mbps z dôvodu ich vzdialenosti od existujúcich telefónnych ústrední. Existujúci prevádzkovateľ navyše nesprístupnil svoje káblovody a neaktivované vlákna tretím stranám. Prítomnosť existujúceho prevádzkovateľa v cieľových oblastiach preto nemohla zaručiť cenovo dostupné služby vysokorychlostného internetu pre všetky MSP. Nebolo možné počítať s tým, že by tretie strany vybudovali alternatívnu infraštruktúru na poskytovanie vysokorychlostných služieb v daných priemyselných parkoch. Pozri tiež rozhodnutie Komisie N 890/06 – Francúzsko, „Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit“ a rozhodnutie Komisie N 284/05 – Írsko, „Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MANs“), etapy II a III“.

48. V tejto súvislosti Komisia v predchádzajúcich rozhodnutiach poznamenala, že zatiaľ čo *ex ante* regulácia v mnohých prípadoch uľahčila zavádzanie širokopásmových sietí v mestských a hustejšie obývaných oblastiach, nemusí byť dostatočným nástrojom na umožnenie poskytovania širokopásmových služieb, najmä v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb, kde je vlastná rentabilita investície nízka⁽⁴⁹⁾.
49. Podobne ani opatrenia na strane dopytu v prospech širokopásmových služieb (ako sú napríklad poukážky pre koncových používateľov) nemôžu vždy vyriešiť nedostatočné poskytovanie širokopásmových služieb, hoci môžu pomôcť pri rozširovaní širokopásmového pripojenia a mali by byť podporované ako alternatívne alebo doplnujúce opatrenia k iným verejným opatreniam⁽⁵⁰⁾. V takých situáciách preto na prekonanie nedostatku širokopásmového pripojenia nemusí existovať žiadna alternatíva k poskytnutiu financovania z verejných prostriedkov.
50. Pokiaľ ide o stimulačný účinok opatrenia, treba preskúmať, či by sa príslušná investícia do širokopásmových sietí neuskutočnila v rovnakom časovom rámci bez štátnej pomoci.
51. Pri posudzovaní primeranosti notifikovaných oznámení v „bielych“ alebo „šedých“ oblastiach Komisia počas svojej rozhodovacej praxe zdôraznila celý rad podmienok potrebných na minimalizáciu súvisiacej štátnej pomoci a prípadných narušení hospodárskej súťaže. Nesplnenie ktorejkoľvek z podmienok uvedených pod písmenami a) až h) by si vyžiadalo dôkladné posúdenie⁽⁵¹⁾ a najpravdepodobnejšie by viedlo k negatívnemu záveru o zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom.
- a) *Podrobné mapovanie a analýza pokrytia*: Členské štáty by mali jasne uviesť, na ktoré geografické oblasti sa bude dané opatrenie podpory vzťahovať. Vykonaním súčasnej analýzy konkurenčných podmienok a štruktúry prevládajúcej v danej oblasti, ako aj konzultácií so všetkými zainteresovanými stranami, ktorých sa príslušné opatrenie týka, členské štáty minimalizujú narušenie hospodárskej súťaže existujúcimi poskytovateľmi a tými, ktorí už majú investičné plány do blízkej budúcnosti, a umožnia týmto investorom, aby si plánovali svoje činnosti⁽⁵²⁾. Podrobné mapovanie a dôkladné konzultácie preto zabezpečia nielen vysoký stupeň transparentnosti, ale slúžia aj ako nevyhnutný nástroj na vymedzenie existencie „bielych“, „šedých“ a „čiernych“ zón⁽⁵³⁾.
- b) *Otvorené výberové konanie*: Prístup otvoreného výberového konania zabezpečuje transparentnosť pre všetkých investorov, ktorí majú v úmysle predložiť ponuku na realizáciu dotovaného projektu. Rovnaké a nediskriminačné zaobchádzanie so všetkými uchádzačmi je nevyhnutnou podmienkou otvoreného výberového konania. Otvorené výberové konanie je spôsobom, ako minimalizovať prípadnú výhodu vyplývajúcu zo štátnej pomoci a zároveň zmierniť selektívnu povahu opatrenia, pokiaľ výber príjemcu pomoci nie je vopred známy⁽⁵⁴⁾.
- c) *Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka*: V rámci otvoreného výberového konania sa má na účely zníženia sumy pomoci, ktorá sa má poskytnúť, v zásade najviac bodov v rámci celkového hodnotenia ponúk prideliť uchádzačovi, ktorý požaduje najnižšiu sumu pomoci pri podobných či identických kvalitatívnych podmienkach⁽⁵⁵⁾. Týmto spôsobom môže členský štát presunúť dôkazné bremeno toho, nakoľko je pomoc v skutočnosti potrebná, na trh a znížiť tak informačnú asymetriu, z ktorej majú prospech vo väčšine prípadov súkromní investori.

⁽⁴⁹⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 473/07 – Taliansko, *Širokopásmové pripojenie pre Alto Adige*, rozhodnutie N 570/07 – Nemecko, *Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Bádenska-Württemberska*, rozhodnutie N 131/05 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového pripojenia FibreSpeed Wales*, rozhodnutie N 284/05 – Írsko, *Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MANs“), etapy II a III*, rozhodnutie N 118/06 – Lotyšsko, *Rozvoj širokopásmových komunikačných sietí vo vidieckych oblastiach* a rozhodnutie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového digitálneho pripojenia v regióne South Yorkshire*.

⁽⁵⁰⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 222/06 – Taliansko, *Pomoc na prekonanie digitálnej priepasti na Sardínii*, rozhodnutie N 398/05 – Maďarsko, *Daňové úľavy na rozvoj širokopásmových služieb*, a rozhodnutie N 264/06 – Taliansko, *Širokopásmové pripojenie pre vidiecke oblasti Toskánska*.

⁽⁵¹⁾ Obvykle v rámci postupu podľa článku 88 ods. 2.

⁽⁵²⁾ Ak je možné preukázať, že existujúci prevádzkovatelia neposkytli verejnému orgánu na účely požadovaného mapovania žiadne podstatné informácie, takýto orgán sa bude musieť spoliehať na akékoľvek informácie, ktoré mu boli poskytnuté.

⁽⁵³⁾ Pozri napríklad rozhodnutie č. 201/2006 – Grécko, *„Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb“*, rozhodnutie č. 264/2006 – Taliansko, *„Širokopásmové pripojenie pre vidiecke oblasti Toskánska“*, rozhodnutie č. 475/2007 – Írsko, *„Vnútroštátny program širokopásmového pripojenia (National Broadband Scheme – NBS)“* a rozhodnutie č. 115/2008 – Nemecko, *„Širokopásmové pripojenie vo vidieckych oblastiach Nemecka“*.

⁽⁵⁴⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 508/08 – Spojené kráľovstvo, *„Poskytovanie služby diaľkového širokopásmového pripojenia v Severnom Írsku“*, rozhodnutie N 475/07 – Írsko, *„Vnútroštátny program širokopásmového pripojenia (National Broadband Scheme – NBS)“* a rozhodnutie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *„Projekt širokopásmového digitálneho pripojenia v regióne South Yorkshire“*.

⁽⁵⁵⁾ Na účely zistenia ekonomicky najvýhodnejšej ponuky by mal orgán vopred špecifikovať relatívnu hodnotu každého zvoleného (kvalitatívneho) kritéria.

- d) *Technologická neutralita*: Keďže širokopásmové služby sa môžu poskytovať na hosťiteľských sieťových infraštruktúrach využívajúcich pevnú sieť (xDSL, káblové siete), bezdrôtové technológie (Wi-Fi, WiMAX), satelitné a mobilné technológie, členské štáty by nemali zvýhodňovať žiadnu konkrétnu technológiu alebo sieťovú platformu, pokiaľ nemôžu preukázať, že na to majú objektívne dôvody⁽⁵⁶⁾. Uchádzači by mali byť oprávnení navrhnúť poskytovanie požadovaných širokopásmových služieb využitím alebo kombináciou akýchkoľvek technológií, ktoré považujú za najvhodnejšie.
- e) *Využitie existujúcej infraštruktúry*: Členské štáty by mali, ak je to možné, povzbudzovať uchádzačov, aby využili ktorúkoľvek dostupnú existujúcu infraštruktúru, aby sa tak predišlo zbytočnej duplicite a neekonomickému využívaniu zdrojov. Existujúci prevádzkovatelia sietí by mali mať možnosť prispieť svojou infraštruktúrou k notifikovanému projektu, s cieľom pokúsiť sa obmedziť ekonomický vplyv na existujúcich prevádzkovateľov sietí. Táto podmienka by zároveň nemala skončiť uprednostňovaním existujúcich prevádzkovateľov, najmä v prípade, keď k tejto infraštruktúre alebo vstupom potrebným na konkurovanie existujúcemu prevádzkovateľovi nemôžu mať prístup tretie strany. Podobne aj v prípade „šedých oblastí“, keď sa preukáže, že súčasťou problému je závislosť od existujúceho prevádzkovateľa, môže byť nevyhnutné umožniť hospodársku súťaž medzi viacerými zariadeniami.
- f) *Veľkoobchodný prístup*: Nevyhnutnou súčasťou každého štátneho opatrenia na financovanie vybudovania novej širokopásmovej infraštruktúry je uloženie povinnosti zabezpečiť tretím stranám efektívny veľkoobchodný prístup k dotovanej širokopásmovej infraštruktúre. Veľkoobchodný prístup konkrétne umožňuje nezávislým prevádzkovateľom konkurovať vybranému uchádzačovi (ak je tento prítomný na trhu aj na maloobchodnej úrovni), čím sa posilní možnosť voľby a hospodárska súťaž v oblastiach, ktorých sa opatrenie týka, a zároveň sa predíde vzniku regionálnych monopolov v oblasti poskytovania služieb. Efektívny veľkoobchodný prístup k dotovanej infraštruktúre by sa mal ponúkať aspoň počas obdobia 7 rokov. Táto podmienka nie je podmienená žiadnou predchádzajúcou analýzou trhu v zmysle článku 7 rámcovej smernice⁽⁵⁷⁾. Ak však vnútroštátny regulačný orgán označí podľa uplatniteľného regulačného rámca prevádzkovateľa predmetnej infraštruktúry na konci obdobia 7 rokov za subjekt so značnou trhovou silou na danom špecifickom trhu⁽⁵⁸⁾, povinnosť poskytovať prístup by sa mala adekvátne predĺžiť.
- g) *Referenčné stanovovanie cien*: Na účely zabezpečenia efektívneho veľkoobchodného prístupu a minimalizácie prípadného narušenia hospodárskej súťaže je rozhodujúce predchádzať vysokým veľkoobchodným cenám, alebo naopak, predátorským cenám alebo cenovému vytláčaniu vybraného uchádzača. Veľkoobchodné ceny za prístup by mali vychádzať z priemerných zverejnených (regulovaných) veľkoobchodných cien, ktoré sú bežné v iných porovnateľných oblastiach krajiny alebo Spoločenstva s intenzívnejšou hospodárskou súťažou alebo, ak takéto zverejnené ceny neexistujú, z cien už stanovených alebo schválených pre dotknuté trhy a služby vnútroštátnym regulačným orgánom. Ak *ex ante* regulácia už funguje (t. j. v šedej oblasti), veľkoobchodné ceny prístupu k dotovanej infraštruktúre by nemali byť nižšie než cena za prístup stanovená vnútroštátnym regulačným orgánom v tej istej oblasti. Referenčné porovnanie je dôležitým bezpečnostným opatrením, pretože členským štátom umožňuje predchádzať tomu, aby museli vopred stanovovať podrobné maloobchodné alebo veľkoobchodné ceny za prístup, a tiež zabezpečiť, aby poskytnutá pomoc slúžila na napodobnenie podmienok na trhu, aké prevládajú na iných konkurenčných trhoch so službami širokopásmového pripojenia. Kritériá referenčného porovnávania by mali byť jasne uvedené v súťažných podkladoch.

⁽⁵⁶⁾ Komisia doteraz len v jednom prípade akceptovala odôvodnené použitie konkrétneho technologického riešenia: pozri rozhodnutie Komisie N 222/06 – Taliansko, „Pomoc na prekonanie digitálnej priepasti na Sardíni“. V uvedenom prípade Komisia zaujala stanovisko, že vzhľadom na špecifické okolnosti, konkrétne „topografiu regiónu, neexistenciu káblových sietí a potrebu minimalizovať výhody pomoci, sa využitie technológie ADSL javí ako vhodná technológia na dosiahnutie cieľov projektu“, bod 45.

⁽⁵⁷⁾ Navyše, keď sa členské štáty rozhodnú pre model riadenia, v rámci ktorého sa tretím stranám ponúkajú len služby veľkoobchodného prístupu k dotovanej širokopásmovej infraštruktúre, ale nie maloobchodné služby, pravdepodobné narušenie hospodárskej súťaže sa tým ešte viac obmedzí, keďže takýto model riadenia siete pomáha predchádzať prípadným zložitým problémom s predátorskými cenami a skrytým formám diskriminácie pri poskytovaní prístupu.

⁽⁵⁸⁾ V tejto súvislosti by vnútroštátny regulačný orgán mal brať do úvahy možné pretrvávanie špecifických podmienok, ktoré boli hlavným dôvodom pre poskytnutie pomoci danému prevádzkovateľovi infraštruktúry.

h) *Mechanizmus vracania poskytnutých prostriedkov na účely predchádzania poskytovaniu nadmernej náhrady:* S cieľom zabezpečiť, aby vybranému uchádzačovi nebola poskytnutá nadmerná náhrada, ak dopyt po širokopásmových službách v cieľovej oblasti presiahne predpokladanú úroveň, členské štáty by mali do zmluvy s úspešným uchádzačom zahrnúť mechanizmus vracania platieb⁽⁵⁹⁾. Ustanovenie takého mechanizmu môže minimalizovať *ex post* a so spätnou platnosťou sumu pomoci, ktorá sa pôvodne považovala za nevyhnutnú.

3. ŠTÁTNA POMOC NA PRÍSTUPOVÉ SIETE NOVEJ GENERÁCIE (SIETE NGA)

3.1. Podpora rýchleho zavádzania sietí NGA

52. V súčasnosti celý rad členských štátov obracia svoju pozornosť smerom k podpore širokopásmových sietí, ktoré môžu poskytovať vysokorýchlostné služby a ktoré podporujú veľké množstvo moderných, digitálne integrovaných služieb. Tieto siete NGA sú prevažne na báze optických vlákien alebo moderné zdokonalené káblové siete, ktoré majú úplne alebo vo veľkej miere nahradiť existujúce širokopásmové siete s medenými káblami alebo súčasné káblové siete.
53. Siete NGA sú káblové prístupové siete, ktoré sú tvorené úplne alebo čiastočne optickými prvkami a ktoré sú schopné poskytovať služby širokopásmového prístupu s lepšími vlastnosťami (ako je napríklad vyššia priepustnosť) v porovnaní so službami poskytovanými prostredníctvom existujúcich sietí s medenými káblami⁽⁶⁰⁾.
54. Siete NGA budú mať v podstate rýchlosť a kapacitu potrebnú na to, aby mohli v budúcnosti zabezpečovať prenos obsahu s vysokou rozlišovacou schopnosťou, podporovať aplikácie náročné na šírku pásma, a aby mohli podnikom zabezpečiť cenovo dostupné symetrické širokopásmové pripojenie, ktoré je v súčasnosti obvykle dostupné len pre veľké podniky. Siete NGA majú vo všeobecnosti potenciál pomáhať zlepšovať všetky aspekty širokopásmovej technológie a širokopásmových služieb.
55. Komisia sa už zaoberala niektorými notifikáciami štátnej pomoci, ktoré sa týkali podpory zavádzania sietí na báze optických vlákien. Tieto prípady sa týkali buď vybudovania regionálnej „základnej“ siete NGA⁽⁶¹⁾ alebo zabezpečenia pripojenia pomocou optických vlákien len pre obmedzený počet podnikových užívateľov⁽⁶²⁾.
56. Rovnako ako v prípade zavádzania základných širokopásmových sietí takzvanej „prvej generácie“, štátne, miestne a regionálne orgány odôvodňujú svoju podporu na rýchle zavádzanie sietí na báze optických vlákien zlyhaním trhu alebo cieľom týkajúcim sa súdržnosti. Kým v prípade zavádzania základnej širokopásmovej infraštruktúry sa príklady štátnej intervencie týkali najmä vidieckych komunít/ oblastí (nízka hustota obyvateľstva, vysoké kapitálové náklady) alebo oblastí, ktoré sú hospodársky menej rozvinuté (nízka schopnosť platiť za služby), ekonomická stránka modelu sietí NGA vraj odrádza od zavádzania sietí NGA nielen v riedko obývaných oblastiach, ale aj v určitých mestských zónach. Konkrétne, hlavným problémom ovplyvňujúcim rýchle a rozsiahle zavádzanie sietí NGA sa zdajú byť v prvom rade náklady, a až v menšej miere hustota obyvateľstva⁽⁶³⁾.

⁽⁵⁹⁾ Za výnimočných okolností riadne preukázaných notifikujúcim členským štátom môže zavedenie takéhoto mechanizmu v prípade veľmi nízkych súm pomoci alebo projektov malého rozsahu – „jednorazových“ projektov opierajúcich sa o jednoduché zásady obstarávania predstavovať neprimeranú záťaž pre orgány poskytujúce pomoc, preto ho Komisia nebude vyžadovať.

⁽⁶⁰⁾ V tomto štádiu technického vývoja a vývoja na trhu sa zdá, že ani satelitné ani mobilne sieťové technológie nie sú schopné zabezpečiť poskytovanie vysokorýchlostných symetrických širokopásmových služieb, hoci situácia sa môže v budúcnosti zmeniť, najmä pokiaľ ide o mobilné služby (nasledujúci významný krok v mobilnej rádiokomunikácii, „dlhodobý vývoj“, môže teoreticky dosiahnuť, ak a keď sa prijme, vyššie špičkové rýchlosti prenosu dát, a to 100 Mbps pri prijímaní a 50 Mbps pri odosielaní).

⁽⁶¹⁾ Pozri rozhodnutie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, „Projekt digitálneho širokopásmového pripojenia v regióne South Yorkshire“ a rozhodnutie N 284/05 – Írsko, „Regionálny program širokopásmového pripojenia: Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MANs“), etapy II a III“.

⁽⁶²⁾ Zatiaľ bola štátna podpora na rozšírenie prístupových sietí novej generácie, ktorá by zabezpečila pripojenie segmentu trhu domácností pomocou optických vlákien, poskytnutá len v dvoch prípadoch (*Appingedam* and *Amsterdam*).

⁽⁶³⁾ Prevádzkovatelia širokopásmových sietí tvrdia, že zavádzanie sietí na báze optických vlákien je stále veľmi nákladná a riziková investícia, s výnimkou oblastí s vysokou hustotou obyvateľstva, resp. podnikov, kde už prevádzkovatelia majú značnú základňu zákazníkov využívajúcich širokopásmové služby, ktorí môžu prejsť na vyššie rýchlosti. V určitých prípadoch sú vraj náklady na zavádzanie sietí NGA a sietí na báze optických vlákien príliš vysoké v porovnaní s príjmami, ktoré možno očakávať, takže na tento trh by nevstúpili buď žiadni poskytovatelia zo súkromného sektora, alebo by ich vstúpilo len veľmi málo.

57. Priama intervencia verejných orgánov preto môže byť opodstatnená na účely zabezpečenia, aby oblasti, ktoré prevádzkovatelia sietí považujú za nerentabilné, mohli využiť vedľajšie účinky, ktoré siete NGA môžu hospodárstvu priniesť, a aby netrpeli z dôvodu vzniku novej digitálnej „priepasti NGA“. Členské štáty preto môžu mať v úmysle pomáhať rozvoju sietí NGA v oblastiach, kde by investície existujúcich prevádzkovateľov širokopásmových sietí do týchto sietí prišli až o niekoľko rokov, pretože sú finančne menej atraktívne ako určité veľké mestské zóny. V určitých prípadoch sa členské štáty môžu rozhodnúť samy investovať alebo poskytnúť finančnú podporu súkromným prevádzkovateľom, aby získali pripojenie na siete NGA, alebo aby získali pripojenie skôr ako sa očakávalo, s cieľom zabezpečiť, aby sa príležitosti na zvýšenie zamestnanosti a ostatné ekonomické príležitosti mohli využiť podľa možnosti čo najskôr.
58. Pri každej intervencii verejných orgánov, ktorej účelom je podpora zabezpečenia alebo urýchlenie zavádzania sietí NGA, sa musí zabezpečiť, aby bola zlučiteľná s pravidlami štátnej pomoci.

3.2. Typy intervencie verejných orgánov

59. Členské štáty si môžu zvoliť rozličné stupne intervencie na trhu s cieľom pomôcť pri zavádzaní alebo urýchliť zavádzanie sietí NGA. V tejto súvislosti, pokiaľ ide o intervencie štátu v oblasti zavádzania sietí NGA, platia primerane úvahy uvedené v oddieloch 2.2.1. a 2.2.2. (uplatňovanie zásady investora v trhovom hospodárstve, poskytnutie náhrady za služby vo verejnom záujme a uplatnenie kritérií rozsudku vo veci *Altmark*). V závislosti od povahy a účinkov zvolenej intervencie sa môžu podľa pravidiel štátnej pomoci použiť rozličné analytické prístupy.
60. V oblastiach, kde sa predpokladá, že súkromní investori budú v budúcnosti investovať do zavádzania sietí NGA, sa členské štáty môžu rozhodnúť prijať súbor opatrení, aby urýchlili investičný cyklus, a tak povzbudili investorov zrýchliť realizáciu ich investičných plánov. Tieto opatrenia nemusia nevyhnutne znamenať štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1. Vzhľadom na skutočnosť, že veľká časť nákladov na zavádzanie sietí na báze optických vlákien súvisí s inžinierskymi prácami (napríklad výkopovými prácami, kladením káblov, elektroinštaláčnymi prácami v interiéroch), sa členské štáty môžu v súlade s regulačným rámcom Spoločenstva pre elektronickú komunikáciu rozhodnúť napríklad, že pomôžu pri procese nadobúdania práv na rozširovanie sietí, budú požadovať, aby prevádzkovatelia sietí koordinovali svoje inžinierske práce a/alebo aby zdieľali časť svojej infraštruktúry⁽⁶⁴⁾. V rovnakom duchu môžu členské štáty nariadiť, aby sa zabezpečilo pripojenie každej novej stavby (vrátane nových vodovodných sietí, energetických sietí, dopravných sietí alebo kanalizačných sietí) a/alebo budov pomocou optických vlákien.
61. Verejné orgány sa môžu taktiež rozhodnúť, že na seba preberú niektoré inžinierske práce (ako napríklad výkopové práce na verejných priestranstvách, budovanie káblovodov) s cieľom umožniť a urýchliť príslušným prevádzkovateľom zavádzanie ich vlastných sieťových prvkov. Tieto inžinierske siete by však nemali byť určené pre „určité odvetvie alebo sektor“, ale mali by byť v zásade otvorené pre všetkých potenciálnych používateľov (t. j. elektrické siete, plynovody, vodovody atď.) a nielen pre prevádzkovateľov elektronickej komunikácie. Za predpokladu, že cieľom takýchto intervencií verejných orgánov je vytvoriť potrebné podmienky na zavedenie vlastnej infraštruktúry prevádzkovateľmi inžinierskych sietí bez diskriminácie v prospech daného sektora alebo podniku (najmä znížením kapitálových nákladov daného sektora), tieto potom nepatria do pôsobnosti článku 87 ods. 1.
62. Podobné opatrenia môžu prijať aj vnútroštátne regulačné orgány s cieľom zabezpečiť rovnaký a nediskriminačný prístup k stĺpom a spoločné využívanie káblovodov vlastnených prevádzkovateľmi verejných služieb alebo prevádzkovateľmi existujúcich sietí.

⁽⁶⁴⁾ Tieto opatrenia by nemali byť zamerané špeciálne na prevádzkovateľov elektronickej komunikácie, ale by sa mali vzťahovať rovnako na všetkých prevádzkovateľov vo všetkých príslušných odvetviach (napríklad vrátane ostatných prevádzkovateľov inžinierskych sietí, ako sú napríklad plynárenské podniky, elektroenergetické podniky a/alebo vodárenské podniky). Opatrenia, ktoré by sa vzťahovali len na prevádzkovateľov elektronickej komunikácie, by mohli predstavovať odvetvovú pomoc, a preto by sa na ňu vzťahoval zákaz uvedený v článku 87 ods. 1 zmluvy.

63. Ako naznačuje rozhodovacia prax Komisie v oblasti základných širokopásmových sietí, štátnu pomoc na širokopásmové siete vo väčšine prípadov poskytujú miestne alebo regionálne orgány, ktorých cieľom je buď zabezpečenie nápravy nedostatočného širokopásmového pripojenia v regióne alebo zvýšenie konkurencieschopnosti regiónu ďalším zlepšením existujúceho pokrytia širokopásmovými sieťami a možnosti pripojenia na sieť. Na dosiahnutie týchto dvoch cieľov verejné orgány doteraz buď zadali vybudovanie a správu verejne vlastnenej širokopásmovej infraštruktúry v rámci postupu verejného obstarávania alebo finančne podporili vybudovanie súkromne vlastnenej širokopásmovej siete⁽⁶⁵⁾.
64. Ak intervencie verejných orgánov predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, musia sa notifikovať Komisii, ktorá posúdi ich zlučiteľnosť so spoločným trhom v súlade so smerodajnými zásadami uvedenými v oddieloch 3.3. a 3.4.⁽⁶⁶⁾

3.3. Rozlišovanie medzi bielymi, šedými a čiernymi oblasťami v prípade sietí NGA

65. Ako už bolo uvedené v bode (40), Komisia posudzovala zlučiteľnosť štátnej pomoci na rozvoj tradičných širokopásmových sietí so zreteľom na rozdiely medzi „bielymi“, „šedými“ a „čiernymi“ oblasťami. Komisia sa domnieva, že toto rozlíšenie oblastí je relevantné aj pre posudzovanie, či je štátna pomoc na siete NGA zlučiteľná v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c), ale vyžaduje si presnejšie vymedzenie s cieľom zohľadniť špecifiká sietí NGA.
66. V tejto súvislosti je potrebné mať na pamäti, že z dlhodobejšieho hľadiska sa očakáva, že siete NGA nahradia existujúce základné širokopásmové siete. Keďže siete NGA využívajú odlišnú architektúru, ponúkajúcu podstatne lepšiu kvalitu širokopásmových služieb ako dnešné siete, a poskytujú služby, ktoré dnešné širokopásmové siete nepodporujú, je pravdepodobné, že v budúcnosti vzniknú výrazné rozdiely medzi oblasťami, ktoré budú pokryté sieťami NGA a tými, ktoré pokryté nebudú⁽⁶⁷⁾.
67. V súčasnosti môžu niektoré moderné základné širokopásmové siete [napríklad ADSL 2+⁽⁶⁸⁾] do určitej miery podporovať aj niektoré druhy širokopásmových služieb, ktoré sa pravdepodobne v blízkej budúcnosti budú ponúkať prostredníctvom sietí NGA (ako sú základné služby „triple play“). Treba však poznamenať, že bez toho, aby to malo vplyv na uloženie *ex ante* regulácie, sa môžu objaviť nové druhy produktov alebo služieb, nenahraditeľné tak z hľadiska dopytu, ako aj z hľadiska ponuky, ktoré si budú vyžadovať širokopásmové rýchlosti presahujúce horné technické limity základnej širokopásmovej infraštruktúry.
68. Na účely posudzovania štátnej pomoci na siete NGA by sa preto mala oblasť, kde v súčasnosti neexistujú také siete a kde pravdepodobne ani v blízkej budúcnosti nebudú vybudované a plne uvedené do prevádzky súkromnými investormi, považovať za „bielu oblasť NGA“⁽⁶⁹⁾. V tejto súvislosti by pojem „v blízkej budúcnosti“ mal zodpovedať obdobiu 3 rokov⁽⁷⁰⁾. Verejné orgány by mali byť za určitých podmienok oprávnené intervenovať s cieľom riešiť otázky sociálnej súdržnosti, regionálneho rozvoja alebo zlyhania trhu, ak možno preukázať, že súkromní investori nemajú vôbec v úmysle zavádzať

⁽⁶⁵⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie N 157/06 – Spojené kráľovstvo, *Projekt digitálneho širokopásmového pripojenia v regióne South Yorkshire*, oznámenie N 201/06 – Grécko, *Rozvoj širokopásmového pripojenia v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb*, rozhodnutie N 131/05 – Spojené kráľovstvo, *Projekt širokopásmového pripojenia FibreSpeed Wales*, rozhodnutie N 284/05 – Regionálny program širokopásmového pripojenia: *Siete v metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MANs“), etapy II a III*, rozhodnutie N 381/04 – Francúzsko, *Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques*, rozhodnutie N 382/05 – Francúzsko, *Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL)*, rozhodnutie N 57/05 – Spojené kráľovstvo, *Regionálna podpora na inovačné širokopásmové siete vo Walese* a rozhodnutie N 14/08 – Spojené kráľovstvo, *Širokopásmové siete v Škótsku – Rozšírenie dosahu širokopásmovej siete*.

⁽⁶⁶⁾ Týmto nie je dotknuté prípadné uplatňovanie usmernení o regionálnej pomoci, ako už bolo uvedené v bode (33).

⁽⁶⁷⁾ Ak v súčasnosti rozdiely medzi oblasťou, kde je k dispozícii len úzkopásmový internet (dial-up) a oblasťou, kde existuje širokopásmové pripojenie, znamenajú, že prvá oblasť je „bielou“ oblasťou, podobne by sa za „bielu“ oblasť mala považovať aj oblasť, ktorá nemá širokopásmovú infraštruktúru novej generácie, ale môže mať zavedenú jednu základnú širokopásmovú infraštruktúru.

⁽⁶⁸⁾ ADSL 2+ zvyšuje kapacitu základnej siete ADSL na maximálnu rýchlosť prenosu údajov 24 Mbps.

⁽⁶⁹⁾ Bielu oblasť NGA môže predstavovať oblasť, kde nie je zavedená žiadna základná širokopásmová infraštruktúra (tradičná biela oblasť), ako aj oblasť, kde je prítomný len jeden poskytovateľ základných širokopásmových služieb (t. j. tradičná šedá oblasť) alebo kde je niekoľko poskytovateľov základných širokopásmových služieb (t. j. tradičná čierna oblasť). Ako sa uvádza v oddiele 3.4., na posúdenie zlučiteľnosti štátnej pomoci na rozvoj širokopásmových sietí sa preto za týchto rozličných okolností vyžaduje splnenie rôznych podmienok.

⁽⁷⁰⁾ Zdá sa, že toto obdobie zodpovedá priemernému obdobiu potrebnému na zavedenie prístupových sietí novej generácie do mesta. V tejto súvislosti by prevádzkovateľ mal byť schopný preukázať, že v ďalšom období 3 rokov vynaloží potrebné investície do infraštruktúry na pokrytie podstatnej časti príslušného územia a obyvateľov.

v nasledujúcich 3 rokoch siete NGA. Investičné plány súkromných investorov by mali mať takú dobu, aby zaručovali, že sa v období troch rokov dosiahne značný pokrok aspoň v pokrytí, pričom dokončenie plánovanej investície bude naplánované v primeranom časovom rámci po pokrytí (v závislosti od špecifik každej oblasti a každého projektu). Nebolo by vhodné použiť dlhší časový horizont, pretože by mohlo hroziť poškodenie záujmov regiónov s nedostatočnou dostupnosťou týchto služieb v porovnaní s ostatnými časťami krajiny, ktoré sú týmito modernými širokopásmovými sieťami vybavené dostatočne. Verejné orgány môžu požadovať predloženie podnikateľského plánu spolu s podrobným časovým plánom, ako aj dôkaz dostatočného financovania alebo iný typ dôkazu, ktorý by preukazoval dôveryhodnosť a realnosť investície plánovanej súkromnými prevádzkovateľmi siete.

69. V tom istom duchu by sa za „šedú oblasť NGA“ mala považovať oblasť, kde je zavedená len jedna sieť NGA alebo sa takáto sieť zavedie v nasledujúcich troch rokoch a kde žiadny iný prevádzkovateľ neplánuje zaviesť sieť NGA v nasledujúcich 3 rokoch⁽⁷¹⁾. Pri posudzovaní, či by iní investori mohli zaviesť v danej oblasti ďalšie siete NGA, by sa malo brať do úvahy každé existujúce regulačné alebo legislatívne opatrenie, ktoré by mohlo obmedziť prekážky zavádzania týchto sietí (prístup ku káblu, zdieľanie infraštruktúry atď.).
70. Ak v danej oblasti existuje viac ako jedna sieť NGA alebo sa takáto sieť zavedú v nasledujúcich troch rokoch, takáto oblasť by sa v zásade mala považovať za „čiernu oblasť NGA“⁽⁷²⁾.

3.4. Posúdenie zlučiteľnosti

71. Ako sa uvádza v bodoch (66) a (67), hoci sú siete NGA kvalitatívne ďaleko modernejšie, ako existujúce tradičné medené širokopásmové siete, pri posudzovaní zlučiteľnosti štátnej pomoci na zavedenie siete NGA s pravidlami štátnej pomoci Komisia preskúma aj účinky takejto pomoci na existujúce širokopásmové siete, vzhľadom na mieru substitúcie, ktorá, ako sa zdá, existuje v súvislosti so širokopásmovými službami ponúkanými prostredníctvom širokopásmových sietí, ako aj sietí NGA. Pri posudzovaní zlučiteľnosti štátnej pomoci na siete NGA Komisia navyše uplatní aj test vyváženosti [pozri bod (35)]. Konkrétne, pri posudzovaní primeranosti notifikovaného opatrenia Komisia preskúma, či sú splnené podmienky uvedené v bode (51) (*podrobné mapovanie a analýza pokrytia, otvorené výberové konanie, ekonomicky najvýhodnejšia ponuka, technologická neutralita, využitie existujúcej infraštruktúry, povinný otvorený veľkoobchodný prístup, referenčné porovnávanie a mechanizmus vracania poskytnutých prostriedkov*). Nasledujúce body sú však výslovne relevantné pre posudzovanie sietí NGA.

3.4.1. Biely oblasti NGA: podpora zavádzania sietí NGA v oblastiach s nedostatočnou dostupnosťou služieb širokopásmového pripojenia

72. Rovnako, ako v prípade základných širokopásmových služieb a za predpokladu splnenia súboru podmienok, ktoré by mali splniť členské štáty [pozri body (51) a (71)], Komisia bude za opatrenia zlučiteľné s pravidlami štátnej pomoci v zmysle zmluvy považovať opatrenia na podporu zavádzania sietí NGA v oblastiach, kde v súčasnosti neexistuje žiadna širokopásmová infraštruktúra alebo v oblastiach, kde existujúci prevádzkovatelia širokopásmových sietí nepovažujú zavádzanie sietí NGA za rentabilné.
73. V bielych oblastiach NGA, kde už existuje jedna základná širokopásmová sieť (tradičná šedá oblasť), poskytnutie pomoci na siete NGA podlieha preukázaniu zo strany príslušného členského štátu, že i) širokopásmové služby poskytované prostredníctvom uvedených sietí nepostačujú na uspokojenie potrieb občanov a podnikových užívateľov v danej oblasti (berúc do úvahy aj ich možnú budúcu modernizáciu) a že ii) neexistujú žiadne spôsoby dosiahnutia stanovených cieľov, ktoré by hospodársku súťaž narúšali v menšej miere (vrátane *ex ante* regulácie).

⁽⁷¹⁾ Šedú oblasť NGA môže predstavovať oblasť, kde a) okrem siete NGA nie je zavedená žiadna iná základná širokopásmová infraštruktúra, ako aj b) oblasť, kde je takisto prítomný jeden alebo viacero poskytovateľov základných širokopásmových služieb (ktorá môže byť považovaná za tradičnú šedú alebo čiernu oblasť). Ako sa uvádza v oddiele 3.4., na posúdenie zlučiteľnosti štátnej pomoci na rozvoj širokopásmových sietí sa preto za týchto rozličných okolností vyžaduje splnenie rôznych podmienok.

⁽⁷²⁾ Čiernu oblasť NGA môže tiež predstavovať oblasť s jedným poskytovateľom širokopásmových služieb (tradičná šedá oblasť) alebo viacerými takými poskytovateľmi (tradičná čierna oblasť). Ako sa uvádza ďalej, na posúdenie zlučiteľnosti štátnej pomoci na rozvoj širokopásmových sietí sa preto za týchto rozličných okolností vyžaduje splnenie rôznych podmienok.

3.4.2. Šedé oblasti NGA: potreba podrobnejšej analýzy

74. V oblastiach, kde už jeden súkromný investor zaviedol sieť NGA alebo plánuje jej zavedenie v nasledujúcich troch rokoch [pozri aj bod (68)] a žiadny iný súkromný investor neplánuje na zavedenie druhej siete NGA počas nasledujúcich troch rokov, Komisia nebude musieť vykonať podrobnejšiu analýzu na overenie, či sa štátna intervencia v takýchto oblastiach môže považovať za zlučiteľnú s pravidlami štátnej pomoci. V skutočnosti štátna intervencia v takýchto oblastiach hrozí vytlačením existujúcich investorov a narušením hospodárskej súťaže.
75. Aby Komisia dospela k zisteniu o zlučiteľnosti, členský štát by mal byť schopný preukázať po prvé, že existujúca alebo plánovaná sieť NGA nepostačuje alebo by nepostačovala na uspokojenie potrieb občanov a podnikových užívateľov v daných oblastiach a po druhé, že neexistujú žiadne spôsoby dosiahnutia stanovených cieľov, ktoré by hospodársku súťaž narúšali v menšej miere (vrátane *ex ante* regulácie). Komisia v rámci svojho podrobného posúdenia posúdi najmä či:
- a) sú celkové trhové podmienky primerané, a to okrem iného preskúmaním výšky súčasných cien za širokopásmové služby NGA, druhu služieb ponúkaných domácnostiam a podnikovým užívateľom a podmienok s tým súvisiacich, a či existuje dopyt po nových službách alebo či by sa mohol objaviť dopyt po nových službách, ktoré nemôže zabezpečiť existujúca sieť NGA;
 - b) pri absencii *ex ante* regulácie zo strany vnútroštátneho regulačného orgánu sa tretím stranám ponúka efektívny prístup do siete alebo či podmienky prístupu vedú k účinnej hospodárskej súťaži;
 - c) celkové prekážky vstupu neznemožňujú prípadný vstup ostatných investorom sietí;
 - d) zavedená sieť NGA bola vybudovaná na základe privilegovaného využívania/prístupu ku káblovodom, ktoré nie sú prístupné pre prevádzkovateľov ostatných sietí alebo s nimi zdieľané;
 - e) ktorékoľvek prijaté opatrenia alebo nápravné opatrenia uložené príslušným vnútroštátnym regulačným orgánom alebo orgánom na ochranu hospodárskej súťaže v súvislosti s existujúcim poskytovateľom siete dokázali takéto problémy prekonať.

3.4.3. Čierne oblasti NGA: nie je potrebná štátna intervencia

76. V oblastiach, kde už existuje viac ako jedna sieť NGA alebo súkromní investori plánujú zavedenie konkurenčných sietí NGA, Komisia bude toho názoru, že štátna podpora na ďalšiu konkurenčnú sieť NGA financovanú z verejných prostriedkov pravdepodobne vážne naruší hospodársku súťaž a je nezlučiteľná s pravidlami štátnej pomoci.

3.4.4. Osobitný prípad existujúcich čiernych oblastí (základných širokopásmových sietí): niektoré ďalšie ochranné opatrenia

77. Komisia usudzuje, že tradičné čierne oblasti, t. j. oblasti, kde sa súčasné širokopásmové služby poskytujú prostredníctvom konkurenčných širokopásmových infraštruktúr (xDSL a káblových sietí), sú oblasti, v ktorých by existujúci prevádzkovatelia sietí mali byť stimulovaní modernizovať svoje súčasné tradičné širokopásmové siete na veľmi rýchle siete NGA, na ktoré by mohli prejsť ich existujúci zákazníci. V takýchto oblastiach by v zásade nemali byť potrebné žiadne ďalšie štátne intervencie.
78. Členský štát však môže vyvrátiť tento argument preukázaním, že existujúci prevádzkovatelia základných širokopásmových sietí neplánujú počas nasledujúcich troch rokov investovať do sietí NGA napríklad preukázaním, že historický vývoj investícií vynaložených existujúcimi investormi v uplynulých rokoch do modernizácie ich širokopásmových infraštruktúr na zabezpečenie vyššej rýchlosti podľa požiadaviek používateľov nebol uspokojivý. V takýchto prípadoch by už štátna podpora na zavádzanie sietí NGA podliehala podrobnej analýze uvedenej v bode (75) a splneniu súboru podmienok, ktoré sú podrobnejšie rozvedené v oddiele 3.4.5.

3.4.5. Návrh opatrenia a potreba obmedziť narušenie hospodárskej súťaže

79. Rovnako ako v prípade politiky uplatňovanej v súvislosti so zavádzaním základných širokopásmových sietí, štátna pomoc v prospech zavádzania sietí NGA môže predstavovať vhodný a opodstatnený nástroj za predpokladu, že je splnený celý rad základných podmienok. S výnimkou bielych oblastí NGA, kde sú aj biele oblasti pokiaľ ide o základné širokopásmové siete (kde nie sú potrebné žiadne ďalšie požiadavky), Komisia usúdi, že okrem zabezpečení, ktoré sú uvedené v oddiele 2.3.3. a najmä v bode (51) (*podrobné mapovanie a analýza pokrytia, otvorené výberové konanie, ekonomicky najvýhodnejšia ponuka, technologická neutralita, využitie existujúcej infraštruktúry, povinný otvorený veľkoobchodný prístup, referenčné porovnanie a mechanizmus vracania poskytnutých prostriedkov*), musia byť splnené aj tieto podmienky:

- Výmenou za prijatie štátnej podpory by sa od príjemcu malo požadovať umožnenie efektívneho veľkoobchodného prístupu tretím stranám aspoň počas obdobia siedmich rokov. Konkrétne, uložená povinnosť poskytnúť prístup by mala zahŕňať aj právo na využívanie káblovodov alebo rozvodových skríň na umožnenie prístupu tretím stranám nielen k aktívnej infraštruktúre, ale aj k pasívnej infraštruktúre. Týmto nesmú byť dotknuté žiadne pravdepodobné regulačné povinnosti, ktoré môže uložiť vnútroštátny regulačný orgán s cieľom posilniť účinnú hospodársku súťaž alebo opatrenia prijaté po uplynutí uvedeného obdobia ⁽⁷³⁾. Povinnosť umožniť „otvorený prístup“ je ešte dôležitejšia, aby sa vyriešila dočasná substitúcia medzi službami, ktoré ponúkajú existujúci prevádzkovatelia sietí ADSL a službami ponúkanými prevádzkovateľmi budúcich sietí NGA. Povinnosť umožniť otvorený prístup zabezpečí, aby zákazníci prevádzkovateľov ADSL mohli prejsť na sieť NGA podľa možnosti čo najskôr po zavedení dotovanej siete, a aby si prevádzkovatelia ADSL mohli začať plánovať svoje vlastné budúce investície bez akéhokoľvek skutočného konkurenčného znevýhodnenia.
- Navyše, stanovenie podmienok pre veľkoobchodný prístup do siete by členské štáty mali konzultovať s príslušným vnútroštátnym regulačným orgánom. Od vnútroštátnych regulačných orgánov sa očakáva, že budú v budúcnosti pokračovať buď v regulovaní *ex ante* alebo budú dôkladne monitorovať konkurenčné podmienky na celom trhu so širokopásmovým pripojením a v prípade potreby budú ukladať potrebné nápravné opatrenia, ktoré umožňujú platný regulačný rámec. Požadovaním, aby podmienky prístupu schválil alebo stanovil vnútroštátny regulačný orgán podľa platných pravidiel Spoločenstva, členské štáty zabezpečia, že sa na všetkých trhoch širokopásmového prístupu identifikovaných príslušnými vnútroštátnymi regulačnými orgánmi budú uplatňovať aspoň podobné, keď už nie jednotné podmienky prístupu.
- Okrem toho, bez ohľadu na typ architektúry siete NGA, na ktorú sa poskytne štátna pomoc, by táto pomoc mala podporovať efektívne a neviazané sprístupnenie účastníckeho vedenia a uspokojiť všetky typy prístupu k sieti, ktoré by mohli prevádzkovatelia požadovať (vrátane nie však výhradne prístupu ku káblovodom, optickým vláknam a toku bitov). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že architektúra „multiple fibre“ umožňuje záujemcom o prístup úplnú nezávislosť pri ponúkaní vysokorychlostného širokopásmového pripojenia, a preto vedie k dlhotrvajúcej udržateľnej hospodárskej súťaži. Okrem toho zavádzanie sietí NGA na báze káblov „multiple fibre“ slúži na podporu topológií „point-to-point“ a „point-to-multipoint“, a je preto technologicky neutrálna.

4. PRECHODNÉ USTANOVENIA

80. Tieto usmernenia sa uplatňujú od prvého dňa nasledujúceho po ich uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
81. Komisia uplatňuje tieto usmernenia na všetky notifikované opatrenia pomoci, v prípade ktorých prijíma rozhodnutie po uverejnení týchto usmernení v *Úradnom vestníku*, dokonca aj vtedy, ak projekty boli notifikované pred týmto dátumom.

⁽⁷³⁾ V tejto súvislosti by sa malo brať do úvahy možné pretrvávajúce špecifických podmienok, ktoré boli hlavným dôvodom pre poskytnutie pomoci danému prevádzkovateľovi infraštruktúry.

82. V súlade s oznámením Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci ⁽⁷⁴⁾. Komisia uplatní tieto usmernenia v prípade nenotifikovanej pomoci poskytnutej po ich uverejnení.

5. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

83. Najneskôr do troch rokov od uverejnenia týchto usmernení Komisia preskúma tieto usmernenia v zmysle dôležitých budúcich vývojových trendov na trhu, technického rozvoja a regulačného vývoja.

⁽⁷⁴⁾ Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22.